

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

SEŠTADIENIS — SATURDAY, VASARIS — FEBRUARY 16, 1980

Nr. 40

„AUSRA“ Nr. 16 (56)

ŽINIOS

Lietuviškos spaudos žandaras

Viena juodašimtiesių sistemos yra glavitos (cenzūros) institucija. Nors pagal iškabą prie namo (Vilnius, Gogolio g. Nr. 2) rašoma, kad tai yra karinės ir valstybines paslaugas sauganti įstaiga, tačiau ji yra ir visuotinės spaudos žandaras. Pokario metais ji išleisdavo ilgus knygų sąrašus, pagal kuriuos išvežti knygų, žurnalų, laikraščių. Jie buvo sudraskomi ir išvežami į popieriaus fabrikus, vieną kitą egzempliorių paliekant specfonde (juos turi tik pačios didžiosios bibliotekos). Norint pasinaudoti specfondo literatūra, reikia rašyti darbovietės tarpininkavimo. Glavitas taip pat duoda nurodymus išimti iš apyvartos ir tarybiniams metams išleistas knygas, ypač jei jų autoriai patenka į partijos nemalonę. Taip buvo su naikinta 1945 m. išėjusi K. Borutos „Baltaragio malūno“ pirmoji laida ir daugelis kitų knygų. Glavitas taip pat prisideda prie Lietuvos atskiriems asme-

nims iš užsienio siunčiamų leidinių vogimo: Vilniaus pašto munitinei nurodo, kurios bibliotekos specfondui vieną kitą knygą reikia pasiūsti.

Vienu naujausių glavitos nusi-kaltimų Lietuvos mokslui ir kul-tūrai laikytinas draudimas išleis-ti XVII a. istoriko A. Vijiūko-Ko-jalavičiaus parašytos pirmosios „Lietuvos istorijos“ vertimo iš lotynų kalbos. Mat, nepatiko, kad senų laikų autorius rusus pa-vadinio žiauriai. Jei apie lietu-vius būtų parašyta neigiamai, glavitas mielai leistų spausdinti. O „didysis brolis“ visais istorijos laikotarpiais turi būti su baltu nekaltybės rubeliumu... J. B.

MAŽIAU RAŠYTI APIE JUBILIEJŲ

1979 m. pradžioje respublikos periodinėje spaudoje pasirodyda-vu nemaža straipsnių ir straips-nelių, skirtų Vilniaus Universi-teto 400 metų jubiliejui. Kovo mėn. periodinių leidinių redakci-jos gavo nurodymą kuo mažiau rašyti apie šį jubiliejų...

KATALIKAI PASAULYJE

Lietuvių bičiulis

Augsburgo vyskupas Josef Stimpfle, Vakarų Vokietijoje, naujųjų metų proga paskelbtame pareiškime paragino politi-nius ir visuomenės veikėjus ryžtingiau ginti visame pasaulyje neliečiamas kiekvieno žmogaus teises bei laisves, kurios, deja, daug kur tebėra grubiai pažeidžiamos.

Vyskupas Josef Stimpfle yra didelis lietuvių bičiulis, gerai susipažinęs su dabartine Lietu-voje padėtimi. Jo vyskupijoje — Bad Weirshofeno mieste — yra iškirkėnys vyskupo Antano Deksnio vadovaujamas Vakarų Europos lietuvių sielovados cen-tras. Augsburgio vyskupas Stimpfle dažnai mini Lietuvą savo pamoksluose, ypač iškeldamas narsią lietuvių kovą už ti-kėjimo laisvę. Tų kovotojų tarpe jis ypač prisimena sąžinės be-laisvę Nijolę Sadūnaitę, kuriai yra asmeniškai parašęs kelis laiškų. Deja, turimomis žinio-mis, nė vienas vyskupo Stimpfle laiškas Sadūnaitėi nebuvo įteiktas.

Meksikiečiai Romoje

Popiežius Jonas Paulius II-sis, tęsdamas Romos parapijų lan-kyrą, sausio 27 d. nuvyko į Gvadalupe Dievo Motinos ir šv. Pilypo kankinio vardo parapiją, kur aukojo Mišias, o vėliau su-sitiko su atskiromis parapijos narių grupėmis. Gvadalupe Dievo Motinos ir šv. Pilypo kan-kinio parapija Romos Aurelia priemiestyje buvo įsteigta prieš 20 metų. Ją aptarnauja meksi-kiečiai kunigai. Moderni graži parapijos bažnyčia buvo pasta-tyta Meksikos katalikų aukomis.

Vokiečiai aukoja

Prieš vienuoliką metų Vaka-rų Vokietijos vyskupų įkurta žmonių pagalbos organizacija kovai prieš skurdą pasaulyje 1978-ais metais surinko rekor-dinę trijų milijonų ir šešių šim-tų tūkstančių markių sumą. Nuo 1975 metų katalikų organi-zacijos surenkamos lėšos kovai prieš skurdą pasaulyje padvigu-bėjo. Surinktais pinigais yra

finansuojami įvairūs ekonomi-niai ir socialiniai projektai be-sisvystančiuose kraštuose.

Atelzimas pralaimi

Lenkijoje praėjusiais metais buvo įšventinti 589 nauji kuni-gai, tai yra dvidešimčia kunigų daugiau, negu 1978 metais ir net šimtu devyniais daugiau ne-gu 1971 metais. Pastovus dva-sinių pašaukimų augimas Lenki-joje yra juo būdingesnis, atsi-žvelgiant į tai, jog Lenkija yra komunistų valdomas kraštas, kuriame, kaip yra ne kartą pa-žymėję krašto vyskupai, visos valstybinės aparatas yra pa-jungtas ateizmo skelbimui, ypač jaunimo tarpe. Statistiniai duo-menys, betgi, liudija, kad val-stybės pastangos subedieinti jaunimą anaipol nedavė val-džios laukiamų rezultatų. Pra-ėjusiais metais, daugiausia nau-jų kunigų, būtent 33, buvo įšventinta Tarnowo vyskupijo-jė, antroje vietoje yra Krokuvos vyskupija, kur buvo įšven-tinti 29 kunigai. Krokuvos ar-kivyskupija užima pirmą vietą seminaristų skaičiumi: jų čia yra 307. Katowicų vyskupijo-jė 291 seminaristas dabar ruo-šia kunigystei, o Tarnowo vys-kupijoje — 284 seminaristai. Visose Lenkijos kunigų semina-rijose dabar yra 5.845 aklėti-niai, tai yra net penkiais šim-tais dvidešimčia auklėtinų dau-giau negu 1978 metais. Iš viso Lenkijoje yra 20.198 kunigai, pasiskirstę 27-niose krašto vys-kupijose.

Tėsis į gyvybę

Negimusių vaikų žudymas — abortas yra pati niekšiškausia žmogaus išnaudojimo ir pa-niekėjimo forma, pats kraštuti-niausias žmogaus prigimtinių teisių paneigimas, pažymėjo Aperto vyskupas, Portugalijoje, pridurdamas, jog įstatymų lei-dėjai neturi teisės liberalizuoti abortą. Teisė į gyvybę, kalbė-jų portugalų vyskupas, nėra krikščioniškojo tikėjimo nuosta-tas, nors krikščionybė nuo pat pradžių ją ryžtingai gynė. Tei-sė į gyvybę yra žmogaus prigim-tinė teisė.

Lietuvos Taryba, 1918 m. vasario 16 d. paskelbusi Lietuvos Nepriklausomybę. Iš kairės: J. Vileišis, dr. J. Sau-lus, kun. J. Staugaitis, St. Narutavičius, dr. J. Basanavičius, A. Smetona, kun. K. Saulys, S. Kairys ir J. Smilge-vičius. Stovi: K. Bizauskas, J. Vailokaitis, D. Malinauskas, kun. Vl. Mironas, M. Biržiška, kun. A. Petrusis, S. Banaitis, P. Klimas, A. Stulginskis, J. Šernas ir Pr. Dovyraitis.

Valstybės sekretoriaus C. Vance sveikinimas

Washingtonas. — Lietuvos Ne-priklausomybės paskelbimo 62 metų sukakties proga Valstybės departamentu sekretorius Cyrus Vance atsiuntė Lietuvos atstovui Dr. S. Bačkui sveikinimą, kuriame rašo:

“Dear Mr. Charge d’Affaires:
On the occasion of the sixty-second anniversary of the pro-clamation of Lithuanian inde-pendence, I am honored to ex-press on behalf of the Govern-ment and people of the United

States best wishes and warm greetings to you and to the Lith-uanian people.

We recall on this occasion the profound pride which Lithu-ans have in their rich heritage. Americans hold in particular es-teen the strong sense of na-tional consciousness and devotion to religious and human rights which characterize Lithuanians everywhere.”

Sincerely,
CYRUS VANCE

Mūšiai Afganistane

Amerika siunčianti sukilėliams ginklą

Washingtonas. — Diplomati-niai šaltiniai Londone paskelbė, kad Sovietų Sąjungos diplomatai Azijoje ir Afrikoje yra atiden-gę, jog Maskva greit pradės išvežti iš Afganistano dalį savo kariuomenės. Indijos vyriausybės šluoksniai sako, kad ne-seniai lankęsis užsienio reikalų ministeris Gromyko savo parei-škimuose nesudarė įspūdžio, kad sovietai mano pasitraukti. In-dija mano, kad sovietų pasitrau-kimui trukdo ir Amerika, stip-rindama savo laivyną Indijos vandenynne ir planuodama nau-jas karines bazes netoli Afga-nistano.

“Washington Post” dienraštis penktadienį paskelbė, nenurody-damas šaltinių Washingtone, kad Amerika, greičiausia per CIA agentūrą, pradėjo siųsti Afganistano sukilėliams lengvų ginklų, daugiausia Sovietų Są-jungos gamybos. Jų tarpe yra lengvų prieštankinių raketų, minosvaizdžių. Spėjama, kad gin-clai siunčiami per Pakistaną. Laikraštis nurodo, kad apie šį ginklų siuntimą žino ir Kongre-so žvalgybos komitetas. Prieš sovietų invaziją Afganistano sukilėliai Amerikos ginklų ne-gaudavę, tik medicinos reikme-nų ir ryšių aparatų, radijo sius-tuvų.

Zenevoje, Šveicarijoje, Jung-tinių Tautų žmogaus teisių ku-risijos posėdžiuose, Pakistanui pasiūlius ir arabų valstybėms parėmus, buvo priimta Straus-sa dėl Afganistano okupavi-mo. Už rezoliuciją balsavo 27 valstybės, prieš — 8 ir 6 susi-laikė.

Australijos vyriausybė paskel-bė, jog dėl Afganistano inva-zijos Australija neįsileis į savo uostus sovietų turistinių laivų.

Boikotas bus pradėtas nuo ge-gužės 31 d.
Zinios iš Afganistano kalba apie įnirtingas kovas prie Kan-daharo ir Jalalabado miestų, kur sovietų kariuomenei pada-ryta sunkių nuostolių. Netoli Kabulo, Chargha kaime, sovietų dalinį puolė sukilėliai, jų tarpe ir maištą sukėlęs Afganistano reguliarios kariuomenės dalinys. Kovose sovietai panaudoję tan-kus ir aviaciją, kuri metė naš-palmo bombas. Sovietai mūšį laimėjo, tačiau turėję nuosto-lių ir praradę kelis tankus.

Pradėti Rodezijos parlamento rinkimai

Salisbury. — Rodezijoje va-sario 14 d. buvo pradėti naujo parlamento rinkimai. Pirmiau-sia į parlamentą išrenkami bal-tietieji atstovai, kuriems naujoji konstitucija garantuoja 20 vie-tų. Vasario 27 ir 29 dienomis bus renkami juodieji atstovai. Dėl šių vietų kovoja dvi buvu-sios sukilėlių grupės, vadovau-jamos prokomunistinio Mugabės ir kiek nuosaikesnio Nkomo bei buvusio pirmojo juodųjų prem-jero Muzorewos partija.

Rinkimus prižiūri britų admi-nistracija, kuri uždraudė Muga-bės partijai ruošti viešus mitin-gus kai kuriose centrinės Rode-zijos vietovėse. Mugabe kalti-namas, kad jis nesurinko į nu-statytas vietas savo sukilėlių ir tie grasinamais ir smurtu verčia gyventojus balsuoti už Mugabę. Šis yra pareiškęs, kad nelaimė-jęs rinkimų, jis toliau tęs civilinį karą.

— Jungtinių Tautų žiniomis, Irano skundų tarptautinėje ko-misijoje dalyvaus ir buvęs JAV prokuroras Ramsay Clark.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Britanijos vyriausybė toliau skatina savo sportininkus boikotuoti Maskvos olimpinis žaidimus, pasakė parlamente premjerė Thatcher. Europos parlamentas Strassburge irgi pasisakė už boikotą ir reko-mendavo Europos Rinkai su-stabdyti maisto sovietams par-davimą.

— Prezidentas Carteris pri-ėmė JAV studentų atstovus ir atsakinėjo į jaunuolių klausim-us apie ekonominę padėtį, apie jaunų vyrų registravimą karinei prievolei.

— Amerikos olimpinio komi-teto pirmininkas Robert Kane pareiškė, kad komitetas priims olimpinį žaidimų klausimu bet kurį vyriausybės sprendimą. Komitetas suvažiuos Colorado Springs balandžio 11 d.

— Ispanijos policija suėmė Sovietų lėktuvų bendrovės Ma-dride direktorių Olegą Surano-vą ir apkaltino jį šnipinėjimu. Jam įsakyta išvažiuoti. Tai jau penktas ispanų išaiškintas so-vietų šnipas nuo 1977 m. san-tykių užmezgimo.

— Amerikos marinas Robert Garwood, kuris Vietname išgy-veno 14 m. ir tik pernai grįžo Amerikon, bus teisiamas karo lauko teismo už dezertyravimą ir kolaboravimą su priešu.

— FBI po kelių metų in-vestigacijų suėmė 14-ję valstijų 54 asmenis už pornografijos prekių gaminimą ir Hollywoodo filmų kopijavimą ir pardavinė-jimą.

— Rodezijoje bombos sprogi-mas užmušė du žmones.

Kanados rinkimai

Ottawa. — Vasario 18 d. Ka-nada vėl renka naują parlamen-tą, ir viešosios opinijos tyrimai rodo, kad į vyriausybę gali su-grįžti liberalų partija su Pierre Trudeau. Pernai Kanados rin-kimus netikėtai laimėjo konser-vatoriai, tačiau parlamente ne-turėjo daugumos ir liberalų su-siblokavimas su naujuju demo-kratų partija išreiškė konserva-torių vyriausybės su premjeru Joe Clark nepasitikėjimą. Jis turėjo skelbti naujus rinkimus. Liberalai per paskutinius 45 metus valdė Kanadą 38 metus. Šį kartą Trudeau gali laimėti daugumą ir valdyti be kitų par-tijų paramos.

Konservatoriams daug paken-kė taupumą ir susivaržymą pa-brėžianti ekonominė politika, ypač gazolino mokesčių pakėli-mas. Premjeras Clark valdė tik nuo pernai metų gegužės mėn. Į vyriausybę tikisi sugrįž-ti jau 11 metų premjeru buvęs Trudeau.

Artėja Irano įkaitų paleidimas

Baigia sudaryti tarptautinę komisiją

New Yorkas. — Jungtinių Tautų sekretoriaus Kurt Wald-heimo asistentas Rudolf Staju-har paskelbė, jog tarptautinė komisija, kuri išklausys Irano skundų prieš buvusį šachą, bus paskelbta šiomis dienomis. Se-kretorius Waldheimas esąs nuo-latiniame kontakte su Teheranu ir su Washingtonu.

Irano prezidentas Bani Sadr pasakė, kad amerikiečius įkai-tus būtų galima paleisti per 48 valandas, jei prezidentas Carte-ris priimtų Irano planą. JAV vyriausybė pripažįsta, kad vyksta įtempti diplomatiniai pasita-rimai, tačiau smulkmenų neskel-bia. Komentatoriai mano, jog vyksta ginčas dėl Amerikos “at-siprašymo”, “kaltės pripažini-mo”, kurio reikalauja Irano vy-riausybė. Prezidentas Carteris ir valstybės departamentas labai nelinkę patenkinti šį Irano rei-

kalavimą, tačiau, norint išva-duoti įkaitus, teks padaryti kokį nors pareiškimą. Spėjama, kad šiuo metu ir vyksta užkulisinės derybos dėl tokio “prisipažini-mo” redakcijos, dėl atskirų žo-džių. Galimas daiktas, kad Amerika bendrais, miglotais žo-džiais apgailestaus savo paramą buvusiems šachui.

Tarptautinė komisija susidės iš 6 ar 10 asmenų. Vienas na-rių gali būti buvęs Airijos užsie-nio reikalų ministeris Sean Mc Bride, International Amnesty organizacijos vienas įsteigėjų, gavęs 1974 m. Nobelio Taikos premiją už nuopelnus tarptauti-nei taikai. Dar neaišku, ar toje komisijoje bus tik trečiųjų šalių atstovai, ar į ją bus įjungti Ira-no ir Amerikos piliečiai.

“San Francisco Examiner” laikraštis skelbia turįs tikrų ži-nių, kad prezidentas Carteris, besistengdamas išvaduoti ameri-kiečius įkaitus, yra pasiuntęs Irano ajatolai Khomeiniui tris laiškus. Vyriausybė padariusi šiokių tokių nuolaidų Iranui ir todėl Khomeinis sutikęs paremti naują planą.

Kol kas dar neišku, ar iranie-čiai paleis įkaitus tuoj po tarp-tautinės komisijos paskelbimo ir Amerikos viešo atsispašymo, ar dar lauks komisijos darbų pa-baigos ir reikalaus, kad ameri-kiečiai diplomatai liudytų ar da-lyvautų komisijos apklausinėji-muose. Šie klausimai turi greit paaiškėti, tuomet laukiama įkai-tų paleidimo ir krizės sumažė-jimo.

Valstybės departamento kal-bėtojas Hodding Carter spaudos konferencijoje patvirtino, kad šiuo metu “aiškinamasi”, ko Iranas iš tiesų reikalauja už įkaitų paleidimą.

Jugoslavija budi

Belgradas. — Paskutinis Ju-goslavijos daktarų pranešimas apie prezidento Tito sveikata vadina padėtį kritiška. Tito gali mirti bet kurio momento. Premjeras Djuranovic buvo iš-vykęs į Rytų Vokietiją, tačiau grįžo dieną anksčiau. Jugosla-vijos įstaigos ir kariuomenėje atšauktos atostogos. Visi parei-gūnai yra savo vietose, kad pre-zidentui mirus būtų galima tęsti valstybės tvarkymą be jokių sutrikimų. Dėl Tito sūnūs Zarko ir Miša gyvena Ljublanos li-goninėje.

Prezidentui mirus, jo pareigas perims Kolektivinė vadovybė, tačiau gali įvykti varžytinų dėl galios. Užsienio stebėtojai ma-no, kad valdžios perėmimas įvyks sklandžiai, nes Tito jau daug metų ruošė savo padė-jus šiam įvykiui.

KALENDORIUS

Vasario 16 d.: Lietuvos Nepri-klausomybės šventė. Danielis, Pilypas, Vasaris, Laisvė.

Vasario 17 d.: Aleksijus, Jur-gita, Vaišvilas, Viltė.

Vasario 18 d.: Prez. Washing-tono gimtadienis. Simeonas, Bernadeta, Lengvenis, Gendrė.

Vasario 19 d.: Konradas, Beli-na, Šarūnas, Nida.

ORAS

Saulė teka 6:47, leidžiasi 5:24. Debesuota, gali snigti, tempe-ratūra dieną 30 l., naktį 15 l.

REDAGUOJA Jonas Žadelis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 6522 So. Rockwell Ave., Chicago, IL 60629. Tel. 778-7852

STUDENTŲ PASAULĖŽIORINIAI POKALBIAI

Kaip ir pernykšiais veiklos metais, taip ir šiais studentai ateitininkai laiko nuo laiko susirenka "neoficialiems" pasaulėžiūriniais pokalbiams su kun. dr. K. Trimaku.

Praėjusį rudenį pirmas toks pokalbis įvyko lapkričio 30 d. Ateitininkų namuose. Buvo susirinkę visi nemažai būrys, nes, kaip vienas studentas pirmajam Chicago draugovės susirinkime išsireiškė, jis buvo

Viena studentė atkreipė dėmesį į dabar vykstantį JAV-bių pažeminimą. Iranui laikant 50 amerikiečių, ir apie savyje kylantį amerikietišką patriotizmą. Kilo gyvos diskusijos kaip suderinti reikalą padėti tautiečiams tėvynėje ir "įsivėlimą" į gyvenamo krašto reikalus. Vėliau kalba pakrypo į poilsio teologiją (iššaukta vieno studento užsiminimu apie jėzuito tėv. A. Tamoliūčio keliones dviračiu), apie pasaulį ir gamtą kaip Dievą atskleidžiančią "knygą", apie deimimą pilkos kasdienybės rutinos ir "originalesnių", nekasdieniškių "prasiveržimų" ir kt.

Antrasis pokalbis įvyko sausio 25 d. kun. K. Trimako bute. Pirmą atvykę bute rado tik jį ir vieną melyną šviediančią lempą. Jis paprašė kiekvieno atėjusio uždegti spalvotą lemputę arba žvakę. Butas šviesėjo su kiekvienu naujai atvykusiu. Pokalbio pradžioje šeiminingas paaiškinimas, kad kiekvienas bendravimas priklauso nuo bendravjančių ir kiekvienas pokalbis — nuo jame dalyvaujančių taip, kaip ir šviesa bei šiluma priklauso nuo kiekvienos žvakės ir lempos. Taip tikrai buvo ir šiame pokalbiniame pabendravime.

Kalbos krypo ten, kur kam kas rūpėjo ir kas į tą ar jos rūpestį atsiliepė: studijų pasirinkimas, Dievo valios atpažinimas savo gyvenime, sapnai ir jų reikšmė, Dievo kalba įvykiuose ir žmonėmis, religinių knygų skaitymas ir kt.

Pokalbio dalyvavusieji sakėsi pasisėmę, pasipildę. Netrukus bus rengiamas kitas pokalbis.

Da. Ly.

SAS VEIKLOS KALENDORIUS

Kovo 7, 8, 9 — Clevelando studentų ruošiamos rekolekcijos.

Kovo 22—23 — Cv ruošiami pavasario kursai Dainavoje. Tema — nutautėjimas.

Kovo 29—30 — Kandidatų kursai at-kų namuose, Lemon-te, IL.

Balandžio 19—20 — Toronto at-kų metinė šventė.

Gegužės 24—25 — Cv ruošiami vasaros kursai. Tema — mūsų tikėjimas.

Rugpjūčio 24—31 — Studentų at-kų vasaros stovykla. Tema — susipažinimas su dabartine Lietuva.

SEIMŲ SUSIKAUPIMO DIENA

Seimų susikaupimo diena įvyks kovo 23 d. Ateitininkų namuose. Vedėjai: kun. V. Bagdanavičius ir kun. K. Trimakas. Informacijų reikalu kreiptis į Vytautą Kasniūną tel. (219) 872-0214 ir Jūrąte Norviliene tel. 636-2595.

KLEVELANDIŠKIAMS

Kun. J. Šarauskas paskaitos juostelę galima gauti iš cv, jei norite pasinaudoti susirinkime. Kreipkitės į Edį Razmą — 1046 Mozinga, Cleveland, OH 44119.

— CV prašo iš jūsų laišku — parašykite savo idėjas, pranešimus, problemas. Atsiųskite nuotraukų ir veiklos aprašymų — idėsim į aplinkraštį. Siųskite Rūtai Staniškytei — 18025 Hiller Avenue, Cleveland, OH 44119.

REKOLEKCIJOS CLEVELANDE

Clevelando studentai ruošia rekolekcijas visam jaunimui.

SAS KANDIDATŲ PROGRAMA

Girdite apie kandidatų kursus, bei kandidatų programą. Kandidatas yra kiekvienas studentas, kuris nėra praeityje atlikęs kandidatų kursų, dar nedavęs įrodymo ir negavęs studentų juostelės. Tai liečia ne tik pirmamečius studentus, bet ir vyresnius studentus (kurie gal anksčiau nebuvę at-kais) nedavusius įrodymo. Skatiname visus šiuos studentus pereiti kandidatų programą ir tapti pilnamečiais studentais at-kais. Draugovių valdyboms siunčiama programa. Kandidatai, kurie nepriklauso draugovei — susisieki su Andriumi Kazlausku 26331 Briardale, Euclid, OH 44132, tel. (216) 731-4029 dėl medžiagos.

NUKELIAMOS STOVYKLOS

Dėl šokių šventės Chicagoje vasaros stovyklos Dainavoje nukeliamos vieną savaitę vėliau kaip buvo skelbta. Sendaugų ateitininkų stovykla prasidės rugpjūčio 3 d. ir baigsis rugpjūčio 10 d.

Andrius Kazlauskas ir Arvydas Zygas — žiemos kursų vadovai Dainavoje. Nuotr. R. Musonytės

SAS CLEVELANDO DRAUGOVĖS 1980 M. KALENDORIUS

Kovo 7—9 — Clevelando draugovės ir skautų rekolekcijos Beaumont stovyklavietėje.

Balandžio 6 d. — Draugovės ruošiami Vėlykų šokiai Lietuvių namuose.

Balandžio 19 d. — Moksleivių ir studentų ruošiamas literatūros vakaras.

Balandžio 26—27 — Metinė šeimos šventė.

Visi studentai yra mielai ir nuoširdžiai kviečiami į Clevelando draugovės susirinkimus bei parengimus. Jeigu reikėtų daugiau informacijų, galima kreiptis į valdybą: Kristina Rociūnaitė (pirmininkė) 7323 Midland Road, Independence, OH 44131, tel. (216) 524-3160.

Tomas Ivaška ir Morkus Sungaila gaivins kava žiemos kursų metu, Dainavoje. Nuotr. R. Musonytės

LITHUANIAN NATIONAL COSTUMES

ANTANAS and ANASTASIA TAMOŠAITIS

Published by Lithuanian Folk Art Institute, Toronto, Canada, 1979

Veikalas didelio, liksusinio formato, 258 psl., gausiai iliustruotas nuotraukomis, istoriniais ir šiaip piešiniais, gera dalis iliustracinės medžiagos spalvota. Knyga rimta mokslinė studija. Taip pat graži, vertinga dovana bent kokia progą.

Knygos kaina su pristatymu — \$27.50

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda \$1.56 valstijos mokesčio.

Dalis Detroito moksleivių at-kų savo susirinkime. Iš k.: Rita Kulikutė, Nata Zarankaitė, Rasa Veselkaitė, Alma Lelytė, Vida Nakaitė, Kest. Smalinskas, Saulius Jankauskas, Rita Neverauskaitė. Nuotr. K. Veselkaitės

SUSIPAŽINIMAS SU PROFESIJOMIS

Sausio 20 d. P. Zarankų namuose susirinko gausus būrys studentų ir moksleivių, kurie kartu praleido popietę. Po Almos Lelytės skaitytos maldos, susirinkimo pravedė Rūta Neverauskaitė pristatė priežastį studentų suruoštam pašnekesiui.

Moksleivis, galvodamas tęsti mokslą universitete, dažnai nežino kokioje srityje norėtų dirbti. Gimnazijose retkarčiais būna "Career Days", bet juose universitetų, bei kolegijų atstovai domisi daugiau naujų mokinių pritraukti ir neaiškina kaip profesiją pasirinkti, o tik kokius kursus reikės praeiti. Per pasakutinių studentų susirinkimą nutarėm, kad būtų įdomu ir naudinga turėti pašnekesį su moksleiviais ir tais studentais, kurie jau dirba įvairiose srityse.

Linas Mikulionis apibūdino inžinieriaus profesiją. Inžinierius paruošia produktus (mašiną, naudodamas, ką mokslininkai yra išradę. Tas idėjas jis pareiškia kitiems brėžiniuose ar modeliais. Šiuo metu yra 59 pažintinis sritys inžinerijoje. Kestutis Smalinskas vėliau pristatė savo parinktą sritį — metalurgijos inžineriją.

Kristina Mičiūnaitė kalbėjo apie architektūrą. Architektas ne vien pastatų planus braižo, bet gali ir pertvarkyti kas jau pastatyta, planuoti kas pastato vidų išpildys. Apie meną kalbėjo Taura Zarankaitė. Taura pasakojo, kaip meno mokytojai

spaudžia išplėsti asmenišką stilių, kurio pats patenkintas. Muziką ir mokytojo pareigas paaiškino Rimas Kasputis. Rimas moko muzikos klases, groja orkestre ir vargonininkauja.

Mediciną studijuoja Saulius Jankauskas. Jis aiškino, kad kuo toliau mokiniams, tau daugiau klases ir praktika liečia specialybes, kurių yra daug. Tik po aštuonių metų mokslo pradėti ligoninėje dirbti. Rusnė Baltrušaitytė kalbėjo apie galtingosios sesers profesiją. Šiais laikais šią profesiją sudaro daug daugiau negu techniški darbai ligoninėse.

Diskusijose visi kalbėtojai pabrėžė, kad pasitenkinimas savimi išsiskiria darbe yra būtinas dalykas laimingai gyventi. Pinigai ir pažintis laimės negali atnešti, jei darbas nuobodu ir dėmesys juo pranyksta.

Po diskusijų, naujas studentų dvasios vadas kun. V. Kričiūnevičius sukalbėjo baigimo maldą ir po kelių pranešimų skirstėmės į namus.

Kristina Veselkaitė

CHICAGOS STUDENTAI APIE KRISTŲ

Sausio 13 d., Jaunimo centre, Čarilionio galerijos patalpose, įvyko Chicago studentų ateitininkų draugovės susirinkimas.

ANTANAS SALYS RAŠTAI

Bendrinė knyga

Redagavo PETRAS JONIKAS

Išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, Roma, 1979. Didelio formato. 572 pusl.

Šioje knygoje lietuvių bendrinės kalbos kultūra besirūpinantieji skaitytojai ras reikalingų paaiškinimų bei patarimų. Kaina su pristatymu \$31.85.

Turkijos: Lietuvių liaudies tradicijos. Priedas: J. Ballo bibliografija. Tekstai lietuviškai, vokiškai ir angliai. Kai kuri medžiaga gali būti laikoma nepadori. Pirmenybė teikiama asmenims, įsigijusiems Lobyno VI ar VII t. Cėkis bus sugrąžintas, jei knyga negalės būti prisiųsta. Dar galima gauti "Lobyno" VI t. (\$8.00) ir VII t. (\$6.00).

Užsakymus siųsti DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda \$1.80 valstijos mokesčio.

1980 KELIONES Į LIETUVĄ

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU (Established in 1959)

1-OŠ SAVAITĖS KELIONES IS NEW YORKO/BOSTONO \$895.00 — Gegužės 12 d., Rugpjūčio 15 d., Rugpjūčio 23 d., Spalio 6 d., Spalio 19 d.

\$995.00 — Gegužės 25 d., Birželio 8 d., Birželio 23 d. (Šokių ir Dainų šventė).

\$1040.00 — Birželio 29 d., Rugpjūčio 10 d.

2-JŲ SAVAITĖS KELIONES IS NEW YORKO/BOSTONO

\$1295.00 — Birželio 13 d., Rugpjūčio 18 d. (Su Ryga ir Leningradu).

\$1400.00 — Rugpjūčio 10 d. (6 dienos Romoje).

\$1445.00 — Birželio 23 d. (Su Šveicarija ir Vokietija).

\$1445.00 — Birželio 29 d. (Su Švedija ir Danija).

Kelionėms iš Chicago pridėti prie kainos dar \$100.00.

(Visos kainos apskaičiuotos asmeniui gyvenant dviese kambaryje).

• ALL PRICES SUBJECT TO CHANGES AND INCREASES IN 1980.

Užsiregistruojantiems padedame įsigyti pasus, sutvarkome visus kelionei reikalingus dokumentus, gauname vizas.

DAROME ČIA PAT VIETOJE PASO IR VIZOS NUOTRAUKAS

VIETŲ SKAICIUS RIBOTASI PRASOME REGISTRUOTISI

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643. — Tel. (312) 238-9787

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society. Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kultūr	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisydo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesugrąžina. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Pradžioje draugovės nariai

dalyvavo Mišiose, kurias atnaujino draugovės dvasios vadas kun. dr. K. Trimakas. Giesmės gitarą palydėjo L. Rimkus. Atkėjimo procesijos P. Kisielius, Jr., ir L. Stončiūtė nešė auksą, jų tarpe ir "Ateities" Jaunimo kongreso numerį, prie kurio paruošimo jie ir kiti draugovės nariai daug prisidėjo.

Savo žodyje dvasios vadas kalbėjo apie Kristų, tuo įvesdamas klausytojų mintis į draugovės susirinkimo temą.

Po Mišių įvyko simpoziumas. Pirmajai daliai vadovavo draugovės pirmininkas L. Rimkus, antrajai — P. Kisielius, Jr. Be jų simpoziume dalyvavo R. Ku-

biliūtė ir L. Dudėnaitė. Simpoziumo tema: Priartėjimas prie Kristaus.

Simpoziume buvo naudota SAS programos komisijos (K. Trimako) paruošta medžiaga, ką reiškia Kristus, ką apie jį galvoja žmonės, kokius iššūkius jis duoda mums. Simpoziumo dalyviai vietomis skaitė, vietomis (Nukelta į 4 pusl.)

Advokatų Draugija VALDEMARAS BYLAIŠIS

IR VINCAS BRIZGYIS

Tėsių daktarai

2458 W. 69th Street, Chicago, Ill.

Visi tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00

val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nėrvų ir Emocinės ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — BE 3-5893

Specialybė Akių ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 494-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

Jstajais ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7 iškys treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

476-2112

Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus

treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas

3925 West 59th Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4

val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

PASIRYŽIMAS PAMOKA IR VILTYs

Šiandien sueina lygiai šešiasdešimt dveji metai, kai buvo paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo aktas. Nepaisant, kad lietuvių tauta jau keturiasdešimt metų neša vergijos pančius, šis aktas nepraranda savo reikšmės ir paslaptį tokią akta pakartoti. Laisvės ir nepriklausomybės praradimas nesunaikino tautos valios atgauti laisvę, nesunaikino ir pasiryžimo už laisvę vesti kovą iki laimėjimo, kaip ją vedė dabartinių lietuvių kartų pramonė.

Mirusius minime ne džiaugdamiesi jų atsisakyimu, bet mokydamiesi iš jų gyvenimų ir darbų, pasiryždami siekti to, ko jie nesuėmė pasiekti, išreikšti jiems už jų darbą pagarbą ir meilę. Lietuva ir meilė tebėra dabarties patvirtinimas. Tiesiogiai širdyse tiems, kurie anuo metu driso skelbti Nepriklausomybės deklaraciją. Pagarbą išreiškiam ir patį paskelbimui, kuris sukūrė tautos naujos istorijos lapą, prirašytą aukso raidėmis tautinės sąmonės ir kultūrinės kūrybos srityse.

Šiandien ir žvelgiame į tuos pasiryžimus Nepriklausomybės akte. Jis buvo jų drąsos ženklas ir tautos valios bei pasiryžimo gyventi laisvę gyvenimu jų parašais patvirtinimas. Tai ir yra tokia pamoka, kuri turi būti kartojama ne tik kasmet sukakties proga, bet ir kasdien prisimenant tautos subrendimą ir jos didžiųjų pasiryžimų sąmoningą nepriklausomybės suvokimą.

Tuo metu nebuvo nei lengvos sąlygos, nei palankios aplinkybės, nei be rizikos nutarimas — tai buvo kaip tik didvyriško tautos pasireiškimo žymė, kuria buvo pažymėti praeities amžiai, perduoti tautos atstovams giliai ir neštrinti. Nepriklausomybės aktas buvo ir tebėra tautos didvyriškumo, pasiaukojimo, nebijojimo net kraujo ar gyvybės aukos parodymas, kuris šiandien veikia ir turi veikti kaip nuolatinis aktyvus kovoti už tautą, už jos laisvę, už tautinės tapatybės išlaikymą ir už vilčių jaunuosiose kartose stiprinimą. Tai pamoka, kuri turi būti nuolat kartojama.

Kai šiandien žvelgi į tuos pasiryžimus, kurie išdriso pradėti atvira kovą už laisvę, nors dar gyveno okupacinės sąlygos, tai nustembi jų sumanumu, jų drąsa ir sugebėjimu palenkti asmeninių pažiūrų ir įsitikinimų smulkesnias visos tautos laisvei ir gerovei. Nepriklausomybės akto signatūrą tarpe buvo visokių pažiūrų atstovai, bet jie rado bendrą kalbą, nes tai buvo tautos valia. Kai žvelgi į jų amžiaus vidurkį, tai nustembi, kad ten vyravo jaunoji ir vidurinioji karta. Tik vienas antras tebuvo pasiekęs šešiasdešimt su viršum metų. Nebuvo lengva jiems akta skelbti, dar sunkiau buvo jį vykdyti. Pagalbos tuo metu niekas nežadėjo, o laisvę visuomet turi būti ginama net gyvybėmis ir didėmis aukomis. Tai žinojo Nepriklausomybės akto signatarai, tai žinojo ir dalis tautos, kuriai tai laisvė buvo žadama.

Nors pirmieji savanoriai atsirado gerokai vėliau, bet vadinamoji diplomatinė veikla prasidėjo tuoj po akto paskelbimo. Ar ji buvo pakankamai sėkminga, tai tik dabar galima spręsti istoriniu požiūriu. Bet

tada buvo daroma visa, kas buvo galima, prieinama ir įmanoma. Reikėjo tartis net su priešu ir okupantu, kuris Lietuvą norėjo pasilikti savo kolonija. Reikėjo ieškoti užtarmo ir pagalbos, kaip senovės istorijoje Vytautui, pas tuos pačius vokiečius, kurie ne iš meilės lietuvių tautai, bet dėl susidariusių aplinkybių pripažino Nepriklausomybės akto paskelbimą ir net suteikė piniginę paramą.

Tačiau tik tada, kai griuvo vokiečių galybė, Lietuvos Taryba jau galėjo organizuoti savanorius, skelbti net mobilizaciją, kurti savo kariuomenę ir laisvę ginti ginklu. O priešų buvo daug ir prieš juos reikėjo kovoti visomis karinėmis priemonėmis, nors juos buvo stiprios tautos savo didelio ryžto. Kova buvo laimėta ne ginklų persvara, bet savanorių ir savo karių narsumu ir nepalaužiamais laisvės troškimais, kad bent likusiems būtų geriau gyventi. Tas pasiryžimas taip pat yra pamoka ir šioms dienoms.

Į Lietuvos istoriją žvelgiame ne tik nepriklausomybės atkūrimą svarstydami, bet ir matydami visos tautos ir valstybės praeitį. Laisvė buvo atstatyta pasiryžimu ir didvyriškumo kova. To didvyriškumo lietuvių tautos istorija turi daug ir su didėlemis aukomis. Tačiau šiuo atveju turime mokytis didvyriškumo, vieningos kovos ir jungtinio ryžto iš Nepriklausomybės skelbimų ir iš savanorių, kurie savo drąsa ir pasiaukojimu atkūrė valstybę iš naujo, nors ir skirtingais pagrindais — demokratine respublika, kurioje nebuvo nei karalių, nei kunigaikščių, nei dvarininkų, o tik laisvi piliečiai, savo krauju ir gyvybėmis statę laisvės pagrindus.

Pagarba savanoriams ir valstybinio gyvenimo kūrėjams šiandien turi būti pamoka naujosios kartos, kurioms nepriklausomybės laikotarpis liko tik istorijos puslapiuose, kaip buvo likusi tik istorija savanoriams ir valstybės kūrėjams kunigaikščių valdoma tėvynė. Į tautos laisvę turime žiūrėti ne kaip į vilčių, kurios kada nors gali išsipildyti, bet kaip į siekiamą tikslą, kuris turi būti tautos pastangomis ir darbais pasiektas. Iševija, būdama tautos dalis ir nutildytos tautos balsas laisvajame pasaulyje, turi kelti laisvės idealus, turi kalbėti pavergtųjų vardu, kad pasaulis žinotų visos tautos laisvės troškimus, nepaisant, kad ją išnaudoja pavergę okupantai, kuris yra didelis ir galingas, bet stovis ant molinių kojų. Laisvės troškimas yra žmogaus prigimties dalis, o vergija tik prievartos išdava ir laikinis dalykas. Visos vergijos griuvo ir visur už laisvę buvo kovojama net šimtmečiais. Laisvė, dideliais troškimais ir didėlemis pastangomis atremta, visuomet laimėjo.

Lietuva laisvę taip pat laimės, kaip ji laimėjo po daugiau kaip šimtą metų vergijos ir po daugiau kaip kelių šimtmečių svetimųjų įtakos, žalojusios tautos viršūnės. Vasario 16-toji tebėra ta šventė, apie kurią sukasi visos lietuvių mintys. Ji bus atnaujinta, jei tik tauta nepraras drąsos, pasiryžimo ir noro iš savo tautos didvyrių mokytis aukos dvasios.

Pr. Gr.

GYVENTOJUS

Idomesni okupuotos Lietuvos žemės ūkio duomenys

LEONARDAS DARGIS

Atsiremę jų metraščiu 1974 duomenimis atradau, kad ok. Lietuvą daugiausiai maitina sklypininkai, ne kolūkiniai ar valstybiniai dvarai, kurie skirti rusams ir kariuomenei šerti bei Maskvą maisto duoklėmis aprūpinti (Aidai, 1977, nr. 8, spaudos klaidų pataisymai, nr. 10, 476 p.).

Dabar atsirado 1977 m. ir kiek 1978 m. duomenų, kurie anuometinės išvados ne tik patvirtina, bet dar ryškiau padaro, ypač tam pasitarinėjau „Liaudies ūkiu“, 1979, nr. 7, net du straipsniai, kuriuose rašoma ir apie gyv. asmeninių pagalbinių ūkių, atseit, sklypininkus. Be mėsos neišsiverčia tas straipsnis, kuris pasirašytas dviejų didelių statistikos tūzų. Tačiau skilėškas melas ne bėda, kai duomenis lengvai galima patikrinti daugyba bei dalyba.

Pagal LŪ net pats Brežnevas 1976 ir 1978 įsakė daugiau padėti sklypininkams prieaugliu bei pašalais. Šitoks diktatoriaus geradžiškumas privatininkams tereikia jo didesnę norą kariauti, nes sklypininkai apskritai vistiek pasmerkti išnykimui ir tik pakenčiami „dabartiniam šalies išsivystymo etapui“. Visai atvirai pripažįstama, kad toks sklypininkų pakantotasis etapas būtinas, kol dvarai nepajėgia patenkinti paklausos. Žinoma, čia turima besotės imperinės paklausa, nes ok. Lietuvos ū. savąją paklausą, jei ne duoklės, lengvai patenkintų.

Sklypininkai ūkininkauja kapitalistiškai

Dėlto imperinės valstybės akyse, kuri tariasi atradusi stebuklingą socialistinį ūkininkavimo būdą, jie turi būti ne ašaka, o tiesiog visos pagalys.

Sklypininkai 1977 naudojo 322,700 ha žemės, iš jų 233,200 ha arimų, kai iš viso buvo naudojama 3,680,000 ha žemės, iš jos 2,490,500 ha ariamos. Sklypininkai visos žemės valdė 8,77 proc., o ariamos — 9,36 proc. Nuo 1974 sklypininkams atimta 3,300 ha žemės.

Dvarų skaičius, kaip jau 1974 įsakyta, skubotai mažinamas. 1974 jų iš viso dar buvo 1,439, o 1977 jau tik 1,148, arba 291 mažiau. Iš jų dabar yra 333 valstybiniai dvarai ir 815 kolūkių.

Kad kaimie iš viso blogiau gyventi, pripažįsta ir minėti tūzai, nes prekių apyvarta kaimie atsilieka nuo miesto. 1978 miestiečių įtekę 1,064 rb prekių apyvartos, o kaimo — „tik 382 rb“. Kad paklausa nepatenkinama, matyti iš kolūkiečių santaupų didėjimo, net 24,6 proc. visų 1978 pajamų.

Negalvokite, kad kaimiečiams pagalima tik televizorių ar autovežimį. Ne. Išlaidos sumažėjusios net maistui. Tūzai ramina, kad, mažiau valgant duonos ir bulvių,

visai nereikia maisto pablogėjimo, o tik kad dabar vietoj to žmonės mėsą ir kiaušinius kerta.

Kiti duomenys

Sklypininkų gamyba 1973 sugretinamomis kainomis (neaiškūs dydys) įvertinta 902,800,000 rb, o visų dvarų — 1,776,600,000 rb, arba visa gamyba 2,679,400,000 rb. Perskaičiavęs 1974 valstybės mokėtoms aukščiausiomis kainomis (1977 tokios kainos nepaskelbtos) gavau, kad kolūkių visa gamyba buvo verta 1,357,067,849 rb, valstybinių dvarų — 693,829,329 rb ir sklypininkų — 881,496,480 rb, arba iš viso 2,932,393,658 rb.

Skačiuojant mažmeninėmis maisto gaminių kainomis, visos sumos būtų didesnės. Sklypininkų suma dar atskirai padidėtų, nes, norėdami išgyventi, jie nori nenori dalį savosios gamybos turi pardavinėti. Dėl duomenų trūkumo sumomis tai apskaičiuoti, deja, neįmanoma. Tačiau turėtina galvoj, kad „brežnevinė pagalba“ prieaugliu bei pašalais atskaitoma iš dirbančiųjų ūdarbio mažmeninėmis kainomis. Kolūkiečių mėnesinis ūdarbis buvo 126 rb.

Idomu dar, kaip trašomis apsirūpina kai kurie sklypininkai. Mineralinių trąšų ž. ū. iš viso 1977 pateikta, net 2,149,000 t, arba 919 kg ariamos žemės ha. Žinant šiuos du skaičius iš karto pamatanti, kad paprasti kolūkiečiai, o ir valstybinių dvarų darbininkai sklypininkai tokių trąšų negavo, o tik poniškesnį iš jų. Ir sugalvok, tuo žmogau, tokią smulkesnišką žmonių erzino ir tiesiog kankinimo sistemą!

Valstybei pirmiausia tik duoklės terūpi

Žinotina taip pat, kad tai, kas valstybės superkama arba dvaruose tiesiog atimama, didžiąja dalimi „eksportuojama“ duklėmis Maskvai. Plačiau apie tai parašysiu kitame straipsnyje, dabar tepasitenkindamas javų pavyzdžiu.

Javų derlius 1977 siekė 2,880,700 t. Iš jų valstybė iš kolūkių nupirko 211,700 t, valstybinių dvarų — 103,800 t ir dar sklypininkai pagamino 248,000 t. Visi kiti javai valstybei buvo „pristatyti“ be jokio pirkimo. 1938 mažesnės Lietuvos javų derlius buvo 1,828,993 t ir jų iš ūkininkų niekas neatėmė.

Sklypininkų laikomų gyvulių ir paukščių kiekiai ir toliau nemenki. Minusais atžymėti sumažėjimai nuo 1974, o pliusais — padidėjimai. Galvijų 625,800 (—28,000), iš to karvių — 347,300 (—26,300), kiaulių — 655,100 (+26,800), avių — 49,200 (—39,600), ožkų — 4,500 (—300), arklių — 3,300 (+300) ir paukščių — 5,923,100 (+194,300).

ASMENS IR TAUTOS LAISVĖS ATRAMA

Vasario 16 dieną minime tai, kas asmeniui, tautai yra brangiausia — laisvę. Laisvėje net ligonis jaučiasi laimingesnis, negu sveikas kalėjime. Sekdami ir mūsų laikų tautų gyvenimą matome, kad juo kuri tauta yra sąmoningesnė, dvasiniai kultūringesnė, juo ryžtingiau siekia laisvės ar turimą laisvę gina. Laisvę pastato aukščiau už visus medžiaginius išsikačiavimus, o kaip gi dažnai gina ją aukodami net gyvybes. Kai prisimeni, kaip ryžtingai kovojo už laisvę jau prieš daug šimtų metų mūsų tauta, kaip kovoja už ją šiandien, tai supranti, kokia aukšta dvasinė kultūra, sąmoningumas buvo mūsų tautos jau prieš šimtus metų. Jeigu mūsų tauta nebūtų išsikvojusi laisvės, paskelbtos 1918 metų vasario 16 dieną, tai vis tiek būtų nesiliausi už ją kovojusi, kaip nesiliauja kovoti iki šių dienų.

Kiekviena tauta, kad būtų reikiama sąmoninga savo teisių, kad jas brangintų, už jas kovotų, turi būti reikiama laipsnyje dvasiniai ir doriniai sveika. Tai gerai suprato mūsų tautos vadai, kovojusieji už laisvę prie 1918 metų. Lietuvos kūrimosi metais po 1918 metų ne tik kunigai, bet ir visa sąmoninga Lietuvos inteligentija darbavosi ne tik ekonominei, medžiaginei pažangai, bet ir pasižavėjo, kai kurie net iki visiškų savęs užmiršimo, vaikų, besimokančių ir liaudies jaunimo, suaugusių vyrų ir moterų organizavimui, kad jiems padėjus tapti kiek įmanoma sąmoningesniais kiek įmanoma dvasiniais ir doriniais. Jie suprato, kad tik su tokia visuomene galima siekti ir tikėtis ko nors gero. Jie neapsivylė. Su organizuota, dvasiniais kultūringa, dora visuomene buvo lengva sėkmingai kelti švietimo ir ekonominę pažangą.

Šiandien Lietuvoje didelis, bet ne vienintelis rūpestis, kaip ilgai tęsis barbariška okupacija, o taip pat ne mažesnis rūpestis yra, kaip gintis nuo moralinių pavojų: girtavimo, šeimų irimo, pavojų jaunimo dorai. Okupantai tai gerai supranta ir neleidžia nei tik religinės-moralinės spaudos, vaikams ir suaugusiems trukdo lankyti bažnyčias, kad ten negirdėtų bent žodžių skelbiamos religijos ir doros, neleidžia nei tik religinių organizacijų, bet net neleidžia platinti blaivybės.

Panašūs rūpesčiai ir pavojai liečia ir mus už Lietuvos. Kaip ilgai tęsis lietuviai už Lietuvos kovoje už Lietuvos laisvę? Nepakanka išlaikyti lietuviškas pavaras, lietuviškai kalbėti. Matome, kad iš tokių ne visiems rūpi Lietuvos reikalai. Tiesa ir tai, kad dvasiniai, doriniai tvarkingų asmenų tarpe yra tokio siauro akiračio, kad jie gyvena tik savais asmeniniais ar savo šeimos interesais. Tačiau, kas nėra dvasiniai, doriniai pakankamai sąmoningas ir tvarkingas, iš tokių mažai nauda ir jo gyvenamo krašto, ir

lietuvių visuomenei ir Lietuvai. Kiek turime lietuvių visuomenei ir Lietuvai naudingų iš svetur gimusių ir augusių ar senos kartos jaunimo, tai tik iš tvarkingųjų tarpo. O kokių tvarkingumas yra ne tik natūralus, bet paremtas ir religija, iš tokių turime idealistų, mokančių ir drįstančių aukotis ne mažiau už mus, gimusius Lietuvoje. Todėl, ieškodami pagalbos Lietuvos reikalams pas kitatautius valstybininkus, intelektualus, spaudoje, vieni kitus ragindami aukotis savo tautos reikalams, visada atsiminti, kad kova už tautos laisvę reikalauja sveikos sielos sveikame kūne.

Būkime labai rūpestingai ugdyti, palaikyti mūsų tautiečių, ypač jaunojo dorinį lygį. Amžių ir visokių žmonių patirtis rodo, kad visokiom dorybėm, idealizmui, pasiaukojimui tvirtiausios pagrindas yra sąmoningas ir gyvenime praktikuojamas religingumas. Sveikos tautos yra patvaresnės negu tironai ir tironijos. Mūsų kova už savos tautos ir Lietuvos laisvę reikalauja, kad išlaikytume tautą dvasiniais ir doriniais sveiką. Jeigu Lietuvoje ir už Lietuvos lietuvių tarpe pasitaiko visokių, tai vis tiek kiti mus stebėdami laiko lietuvių visuomenę sveika žmonijos dalimi. Mūsų paguodai ir ateities vilčiai galime pasakyti, kad mūsų tauta Lietuvoje vykdo didesnę misiją, negu žino pasaulis ir mes už Lietuvos. Apie tai plačiau kalbėti nėra šios progos tema.

Jeigu stengsimės gyventi su Dievu, savo kovas pavesime jo palaimai, tai mūsų laikais ne kartą matė, matysime gal neilgai trukus, kaip pavirsta niekais tie, kurie nepripažįsta nieko aukštesnio už save. Rusijos ateistinis komunizmas su savo teroru tik tiek patrauklus, kad iš komunizmo vadų vaikų nerandame nė vieno pavardės veikliųjų komunistų tarpe. Panašiai yra ir su Lietuvos komunistų vadais. Kas nors galėtų sakyti, kad lietuviai, būdami betarpiai užinteresuoti mūsų pavergėjų likimu, kalbame apie nuotaikas neobjektyviai. Tačiau ne mes, o visi neutralūs asmenys, stebėdami Rusijos vidines nuotaikas, pranašauja komunistų režimui artimą galą.

Rūpindamiesi Lietuva, rūpinkimės ir savimi, t.y. mūsų žmonėmis už Lietuvos, kad jie neatpultų nuo kovojančios tautos, kaip nors suniekindami save. Senoji Ištatymo arba žydų tautos istorija yra pamoka visiems. Dievo pagalbos, palaimos galim tikėtis, jeigu esi su juo. Tautos egzistencijos, jos laisvės, mūsų išvėrmės klausimas yra pirmasis po asmeninio išganymo klausimo. Rimta proga žvelkime į mūsų tautos ateitį derama susitelkimo rimtyje. Jeigu daug kas

(Nukelta į 4 psl.).

PALIKAU MIELĄ TĖVIŠKĖ

Atsiminimai

FELIKSAS PEMPE

26 Mano vargai ir nuotykių Vokietijoje

1941 kovo 22 d. iš Kauno paskutiniuokiu vokiečių repatriacijos traukiniu aš susavo šeima išvažiavau Vokietijon, palikęs mielą tėvynę Lietuvą bolševikų kruvinoose naguose suspausta, gyventojus persekiojamus, i kalėjimus sodinamus, žudomus. Riedėjo ašaros per skruosius man, mano a.a. žmonelei ir kitiems tokiems pat „repatriantams“ besiantinant prie Vokietijos sienos. Visiems buvo skaudu ir gaila palikti savo tėvynę „globoje“.

Traukiniui besiantinant prie Kybartų, i vagoną įėjo rusas enkavedistas su kareivių palydovu ir iš visų repatriantų pareikalavo atiduoti vidaus pasus. Atidavėme. Traukinys, trumpam laikui stabtelėjęs Kybartuose, tuoj vėl pajudėjo važiuoti iš Lietuvos — Vokietijon.

Sudiev, Lietuva!

Man linksma buvo gyvent tavo šalėlėj.

šalėlėj.

Širdį man skaudžia, skaudžia ir

graudžia,

Svetimojon važiuojant...

Taip savo sielą ištariau prisimines Antano Baranauko eilėraštyje parašytus žodžius, ir nuriudėjo man gailios ašaros per skruosius.

Po kelių minučių buvome jau Vokietijoje. Traukinys sustojo Eitkūnų gelež. stotyje. Buvo jau vėlus vakaras. Traukiniui sustojus, mus visus repatriantus pakvietė i stoties salę vakarinės palatės. Baigiantis vakarinei prasidėjo kalbos — sveikinimai atvykusių. Kas ten kalbėjo ir apie ką kalbėjo, mažai ką supratau, tik kiekvienai kalbai pasibaigus buvo garsiai šaukiama: „Heil! Sieg! Heil! Sieg!“... tuo laiku Vokietijoje buvusi labai madingi ir išplitusi sveikinimosi šūkiu, ypatinai kokiuose nors žmonių susibūrimuose, kalbėtojams baigus savo kalbą.

Po vakarienės ir buvusių sveikinimų vėl visus susodino i tą patį traukinį ir išvažiavome gilyn i Vokietiją. Sodinant visus atgal i tas pat traukinyje vietas, nes buvo ten likęs visų rankinis bagažas, įsibrovė i vagono kupe, kurioje aš su šeima ir keli kiti buvome apsiėję, trys Kauno restorano „božagraikos“ ar panašūs būvę grojikai ir su savimi atsinešę ilgas, diadeles muzikos instrumentų dėžes ir ruošėsi čia apsisotiti. Kadangi toji kupė buvo užimta ir be jų ir visos bagažai skirtos vietos buvo mūsų ir kaimynų lagaminais jau užkrautos, tai jie buvo paprašyti iš to vagono skyrus išėiti. Bet jie išėiti atsisakė.

Žodis po žodžio prasidėjo ginčas ir barniai. Jie, kaip tikri hitlerininkai, pradėjo šiurkščiais žodžiais plūsti, mus įžeidinėti. Tame vagono skryje kili didelis triukšmas. Išgirdusi tai gelež. policija tuojau atskubėjo ir pradėjo klau-

sinėti, kas čia atsitiko, kas čia per triukšmas. Policijai paaiškinom to triukšmo priežastį ir paprašėme, kad juos su jų dėžėmis iš čia išvestų. Policija juos visus tuoj išvedė ir įsodino i kitą vagoną. Tai buvo mums pirmas „suirpasas“ Vokietijon. Kai tik įėjus. Mano žmona tuomet ir minėjo, kad pradžia Vokietijoje ne kokia. Girdi, nenusielskime jokiam brutalumui, tai laimėsime.

Važiuojant kelyje traukinys sustodavo tik didesnėse gelež. stotyse. Sustojus Marienburgo gelež. stotyje mačiau Čaplikienę, Vidaus reikalų ministerio Juliaus Čapliko žmoną, su abiem dukrelėmis, stoties perone bestovincias ir savo vyro bei tėvo atvažiuojant belaukiančias. Bet jo nesulaukė. Paskutinis traukinys su repatriantais atvažiuojo ne neatvėžė. Jį bolševikai, kaip ir daugelį kitų lietuvių, buvo areštavę ir nė Vokietijos repatriacijos komisijos pareigūnai neįstengė jo iš bolševikų išvaduoti.

Čaplikienę ir J. Čapliką pažinojau iš tų laikų, tarnavau Žiezmarų pašte. J. Čaplikas tuo laiku buvo Žiezmarų vidurinės mokyklos direktorius. Labai malonus ir paprastas dūkelis. Jo dažnai buvau kviečiamas ir dalyvaudavau kaip šoks toks aktorius vidurinės mokyklos mokiniams rengiamuose vaidinimuose. Taip pat jis mums, „aktoriams“, pasakodavo ir apie lenkų nelaisvę pergyventas savo dienas.

(Bus daugiau)

Suomių kariai Petsamo fronte, 1940 metų žiemos karo su Sovietų Sąjunga metu.

MOSŲ KOLONIJOSE

Putnam, Conn.

KOLEGIJA MINI LIETUVIŲ SVENTĖS

Vasario 3 d. Fairfield prie Bridgeporto šv. širdies kolegija suruošė Vasario 16-tos dienos minėjimą ir dailininko A. Galdiko, jau prieš 10 metų mirusio, paveikslų parodą su dailininko apibūdinimu. Šventės suruošė mas buvęs iškeltas Lietuvos vyčių veikėjas Alfonso ir Tereso Trainių ir sesers Margaritos Bareikaitės, Marijos Nekalio Prasišėjimo vienuolyno Putname vadovės. Dr. Evelyn Conley, kolegijos steigėjos našlė, tam pritarė ir kolegija prisidėjo skelbimais ir finansiskai. Apylinkių Lietuvos vyčiai, putnamietės sesės ir LB Connecticut apygarda buvo pakviesti prisidėti.

Minėjimą pradėjo dr. Conley, advokatė, kolegijos globėja, 3 val. p.p. Ji paaiškino dienos reikšmę. Invokaciją sukalbėjo kun. F. Prancus, Bridgeporto parapijos klebonas. Amerikos ir Lietuvos himnus giedojo V. Barius, dalyvių pritariamas. Buvo pristatyti kolegijos prezidentas dr. E. Melady, koleg. knygyno vedėjas E. O'Hara, ses. Margarita Bareikaitė, prel. V. Balčiūnas, A. ir T. Trainiai ir kai kurie kiti. Po to kanklių muzika iš plokštelių visus supažindino su lietuviškos muzikos charakteriu.

Pagrindinė paskaitininkė sė-

lė Ona Mikailaitė buvo pristatyta dr. Conley, kuri apibūdino seselę, kaip rašytoją, poetę, dailininkę ir spaudos darbuotoją.

Paskaitininkė savo paskaitoje, kuri užtruko visą valandą, bet niekam neprailgo dėl paskaitoje iškeltų idomių minčių ir ypatingo jų dėstymo, labai idomių sugretino dailininko Galdiko disidentinių reiškimų prieš visokias nusistovėjusias sroves ir izmus su lietuvių būdu ir lietuvių tautos žmonių savito disidentinio charakterio reiškimais. To charakterio ir lietuvių valstybingumo dėka Lietuva iš visų Rusijos pavergtų tautų gausiausiai reikiasi disidentais. Tas gelbėjo ir tikimasi, kad gelbės tautai nuo išnykimo.

Oficialiąją dalį dr. Conley baigė malda už draugus ir pageidavimu, kad visi žmonės pasaulyje taptų draugais ir broliais. Ji taip pat priminė, kad kolegijos lietuvių kalbos, literatūros ir istorijos kursai su pilnomis užskaitomis, vedami lietuvių profesorių, dar gali priimti naujus studentus. Bibliotekos salė, talpinanti apie 200 žmonių, buvo pilna. Visa programa praveda anglų kalba.

Nedidelė lietuvių tautodailės dirbinių ir būdingų eksponatų paroda buvo įrengta talpiose stiklinėse spintose, knygyno praėjime, o Galdiko paveikslų paroda, susidedanti iš daugiau negu 20 vidutinių ir nedidelių paveikslų, tilpo vienoje knygyno salų. Su-

Baltimorės, Md., Lietuvių namų svetainėje veikia klubas, pavadintas "Amber Room". Čia matyti Elė Okaitė, viena iš kelių patarnautojų svečiams. Klubas kol kas veikia tik trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 val. vak.

Nuotr. Al. Karaliaus

sirinkusieji domėjosi abiem, buvo parduota 6 ar 7 paveikslai.

Pabaigoje kolegija pavašino dalyvius vynu, kava, sausainiais, visokių sūrių ir juoda duona. Juoda duona ir lietuviška baltą sūrį atvežė Putnamo seselės.

Sveikintinas toks lietuviškas prisiveržimas į aukštojo mokslo istaigą.

Susikauptimo dienos

— Arkiv. Jurgio Matulaičio mirties diena paminėta sausio 27 d. Diena pradėta rytą kun. S. Ylos šv. Mišiomis ir pamokslu. Juoda duona ir lietuviška baltą sūrį atvežė Putnamo seselės.

— Sausio 29 d. seselės ir vietos lietuvių meldėsi už pavergtą Lietuvą ir lietuvių kankinius. Rytą, kaip sekmadienį, kun. Yla atlai-

kė šv. Mišias ir pasakė pamokslą, o vakare — ypatingomis maldomis melstasi prie išstatyto šv. Sakramento.

Kiti įvykiai

— Ella Perkins — Partauskas, pensininkė gailėstingoji seselė, sausio 29 d. baigė savo bent dviejų savačių svečiavimąsi vienuolyne. Ta proga ji parėmė seselių darbą ir gausia 5000 dolerių auka Amerikos Lietuvių Kultūros archyvą "Alka", kurio užbaigimui dar reikia nemaža pinigų. Būtų neįmanoma vykdyti lietuviškus darbus, jei tokių aukotojų atsirastų daugiau. Alka yra netoli vienuolyno.

— Sveikiname prof. dr. A. Kučą grįžusį iš Chicago, kur jis dalyvavo savo parašytos knygos "Jurgis Matulaitis — Matulevičius" pristatyme sausio 27 d.

— E. Abelienė, praleidusi di-

žiasias šventes Chicagoje ir Californijoje su giminėmis, vėl grįžo padėti seselėms.

Ruošiama

— Religinio atsisąavinimo namai, vedami seselių, ruošia rekolękijas: Vasario 23-24 dienomis — vidurinių ir aukštųjų mokyklų jaunimui, o kovo 14-16 dienomis — moterims. Moterims rekolękijas ves kun. prof. V. Cukuras. Laukiama kiek galint daugiau dalyvių. Būtų gera, kad norintieji dalyvauti iš anksto praneštų seselėms. (Adresas raštu: Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260; telefonai: (203) 928-5828.

Mūsų mirusieji

Kunigas Vincas Puidokas staiga mirė Matulaičio namuose sausio 23 d. Čia jis gyveno keletą pastarųjų mėnesių. Palaidotas jo anksčiau aptarnautoje parapijoje Westfield, Mass. Velionis gimė ir mokslus ėjo Lietuvoje, į šį kraštą atvyko 1931 m. Buvo labai aktyvus Lietuvos vyčiuose ir finansavo keletas lietuviškų knygų išleidimą. Pastaraisiais metais jokiame veikloje nedalyvavo, nes sveikata neleido. Teilsisi ramybėje šioje svetingoje žemėje. Žinoma, kad Lietuvoje liko giminė, o šiam krašte tik tolimų giminė.

J. Kr.

PANAIKINTAS ORO SPEJIMO ĮSTATYMAS

Anglijoje kartkartėmis išleidžiami parlamento nutarimai, kuriais panaikinami pasenę įstatymai. Šitaip buvo atšauktas ir 1667 m. rugpjūtį išleistas karališkasis įstatymas, pagal kurį oro spėjimus reikia viešai sudėginti aikštėse kartu su ragonomis ir burtininkais. Ta proga laikraščiai rašė, kad "anglų me-

teorologai atsiduso su palengvėjimu". Tačiau ir redakcijos pasipylė laiškai, kuriuose teigiama, kad parlamentas pasiskubino: prognozių klaidos yra tokios didelės, jog reikėję kol kas kaip moralinę grėsmę palikti tą senąjį įstatymą.

— Ne tas vyras, kurį pradėda, bet tas, kurs pabaigia. Liet. patariė

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo 5 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. — 476-2206

Pranešame, kad atidarytas

SKAUSMO IR SVEIKATOS REABILITACIJOS CENTRAS AMERICAN INTERNATIONAL CLINIC

1911 27th Street, Zion, Illinois 60099

Tvarkymui ir gydymui kroniško skausmo ir kitų kroniškių ligų bei įtempimo kontroliavimui. Dėl brošiūrų ar susitarimų rašykite ar skambinkite Tel. 608-786-0611

TIK KĄ IŠEJO IŠ SPAUDOS

NAUJAS DRAUGO PLATINAMŲ KNYGŲ KATALOGAS

Didelio formato, 184 pusl. Išleistas 1980 m.

Jame rasite: grožinę literatūrą, istoriją, filosofiją, jaunimo ir vaikų literatūrą. Knygos anglų kalba, dainos, dainorėliai, įvairios plokštelės, vėliausiai išleistos knygos ir t.t.

Katalogo kaina su persiuntimu tik \$1.00.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

DEMESIO! RADIOJŲ KLAUSYTOJAI!

Klausykite kas vakarą!

LIETUVOS AIDAI — 1490 AM

Pirmadienį, ketvirtadienį, 8:30 val. vakaro.

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

2646 West 71st St., Chicago, Ill. — Tel. 778-5374

St. Petersburg, Fla. — šeštadienį, 12:30 val. popiet

Stotis WTIS — 1110 KC

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 W 69th Street — Tel. KE 7-1941

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

(Atkelta iš 2 psl.)

mis komentavo savo mintimis. Jų kalbose buvo palista nemaža gilių minčių. Dalyvis.

Saulius Jankauskas kalba žiemos kurų metu, Dainavoje. Nuotr. R. Musonytės

SUSITIKIMAS SU LIETUVA

Ateitininkų namuose vasario 24 d. 2 val. po pietų, Lietuvos nepriklausomybės minėjimų mėnesio proga, ruošiamas susitikimas su Lietuva — žodyje, dainoje, skaidrėse. Programą ruošia būsrys jaunimo. Talkina Aldona Zailskaitė, Rūta Augūtė, Sulaitytė, M. Šikaitis, Elena Baltrušaitienė ir kiti. Visi kviečiami ir laukiami.

Ateitininkų namus rasite važiuodami South West Highway iki 123: sukiti į dešinę ir 123 važiuoti iki Arch. Archer važiuoti iki 127 ir sukiti į dešinę. Maždaug už bloko sukiti vėl į dešinę ir, pervažiavus seminarijos kiemą, sukiti vėl į dešinę. Iš čia jau matyti Ateitininkų namai.

RIMTIES VALANDELEI

(Atkelta iš 3 pusl.)

kas gali Lietuvai padėti ar pakenkti iš šalies, tai vis tiek tautos ir Lietuvos likimas svarbiausiai priklauso nuo pačių lietuvių. Vasario 16 dienos proga tebūna pareikšta mūsų visų pagarba tiems praėjies ir dabarties lietuviams, kurie kilniai aukojasi, dirbaujasi savo tautai.

Vysk. V. Brizgys

Ateitininkų namų popietės pradžia 2 val. p. p.

SVEIKINAME PREMIJŲ GAVĖJUS

Sveikiname "Iš Ateitininkų gyvenimo" mielus bendradarbius Liną Kojelį, Ritą Neverauskaitę, dr. Liną Sidrį ir Saulių Kuprį, gavusius premijas iš Lietuvos žurnalisto P. Daužvardžio fondo, baliaus metu, Chicagoje. Taip pat sveikiname gavusius atžymėjimus — Danutę Norvilaitę, Vilių Dundzlą, Joną Kuprį. Visiems linkime nesustoti pusiaukelyje, bet kopti į kalno viršūnes. J. Ž.

JAUNŲJŲ VASAROS STOVYKLA

JAS vasaros stovykla, kurią ruošia JAS centro valdyba, šįmet įvyks Dainavoje, liepos 20 — rugpjūčio 3 dienomis. Stovyklos vadovybę sudarys: dviasios vadovės — kun. A. Saulaitis, SJ, komendantas — J. Polikaitis, vyriausia mergaičių vadovė — R. Šilgalienė, vyriausias berniukų vadovas — V. Gražulis, slaugė — V. Damašienė, ūkvedė — R. Šarauskienė, rankdarbiai — V. Černiauskienė ir J. Zubinienė, keramika — M. Gaižutienė, muzika — D. ir I. Polikaitiai, tautiniai šokiai — J. Rūgienienė, gamtos programa — R. Petrusėvičienė, sporto vadovas — J. Idzelis. Tolimesnis stovyklos vadovybės sąstatas bei programa bus paskelbta vėliau, šiame skyriuje. Stovyklos registracijos anketos bus išsiųstos mėnesio bėgyje.

Ateitininkai, norintieji vadovauti vasaros stovyklos būreliams, prašomi kreiptis pas stovyklos koordinatore, J. Udrinę, 21795 Hampstead Dr., Birmingham, Mich. 48010.

Jaunųjų ateitininkų sąjungos ženklukai jau užsakyti. Ženklukai yra auksiniai organizacijos ženklukai su baltu skydeliu. Juos bus galima gauti balandžio gale, ar kiek vėliau, pas J. Polikaitį, 7235 S. Sacramento, Chicago, Ill. 60629.

G. Kriaučiūnienė, JAS sekretorė

Tarptautiniai Reprezentacinės Plokštelės

Atleka: DALIA KUČIENIENE

Akompanuoja: Enrique Arias

Pirmoje plokštelėje lietuvių kompozitorių kūrinių: Dvarionas, Gaizauskas, Karnavičius, Klova, Kuprevičius, Petrauskas, Zilevičius.

Antroje plokštelėje pasaulinių kompozitorių kūrinių: Bellini, Dougherty, Gluck, Nini, Puccini, Stout, Wagner.

Viduje atskiras leidinys su kompozitorių biografiniais duomenimis, dainuojamų kūrinių apibūdinimais ir pilnais dainų bei arijų tekstais.

Plokštelių Albumas gaunamas DRAUGE

Kaina \$14.00, su persiuntimu \$14.85

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujintuvai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Sventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS. Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

KELIONĖ Į PRANCOZIJĄ IR ITALIJĄ

1980 M. BIRŽELIO 12 - 27 DIENOMIS

Aplankysime Liurdą, — Lisieux, Sv. Teresės Kūdikėlio Jėzaus; — Ars, Sv. Jono Vianney; Assisi, Sv. Pranciškaus ir kitas šventoves, kai vyksime į Romą 10-ties metų minėjimui pašventinimo Lietuvių koplyčios Sv. Petro bazilikoje. Kelionę lydės Jo eksc. vysk. Vincentas Brizgys.

Kaina \$1,979.00 dol. asmeniui (dviese kambaryje).

Dėl informacijos kreiptis į

MATILDA MARCINKUTĖ - GAUCIENĖ

WORLD EXPRESS

TEL — 332-4111

"Amber Holidays"

1980 M. EKSURSijos I LIETUVĄ

IS BOSTONO / NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS

Kovo 20 d.	— \$ 899.00	Liepos 15 d.	— \$ 999.00
Balandžio 3 d.	— \$ 899.00	Rugpjūčio 7 d.	— \$ 999.00
Balandžio 16 d.	— \$ 879.00	Rugpjūčio 13 d. (su Riga)	— \$1199.00
*Gegužės 7 d.	— \$ 899.00	Rugpjūčio 28 d.	— \$ 999.00
*Gegužės 14 d.	— \$ 899.00	*Rugsėjo 17 d.	— \$ 899.00
*Gegužės 21 d. (su Riga)	— \$1199.00	*Rugsėjo 24 d.	— \$ 899.00
Birželio 5 d.	— \$ 999.00	*Spalio 8 d.	— \$ 879.00
Birželio 19 d.	— \$ 999.00	Gruodžio 26 d.	— \$ 779.00
Birželio 23 d.	— \$ 949.00		

*Tiesioginis skridimas (non-stop) CHICAGO — AMSTERDAMAS — MASKVA

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

REGISTRUKITES IS ANKSTO—GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116, South Boston, Mass. 02127. Tel. 617-268-8764

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$30.00.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI ir ROPESTINGAI išsiunčia visą eilę ekskursijų I LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja: Aldona ADOMONIENĖ ir Albina RUDZIUNIENĖ.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

REDAGUOJA OFELIJA BARSKĖYTĖ, 1611 CONNECTICUT AVE., N. W., Suite 2, WASHINGTON, D.C. 20009

SVARBIAUSIA MŪSŲ PAREIGA YRA REAGUOTI

Pokalbis su lietuviškoj informacijoj dirbančia Ginte Damušyte

— Ar gali apibūdinti savo asmenišką gyvenimą? Kur augai, mokeisi ir t. t.?

— Gimiau Clevelande ir užaugau Detroito, kur šokau "Šilainės" tautinių šokių grupėje, baigiau lituanistinę mokyklą ir dvejų metų pedagoginius kursus. Baigiau aukštusius mokslus 1979 metais Wayne State universitete, Detroito, kur įsigijau bakalauro laipsnį istorijoj ir politiniuose moksluose.

— Lietuviška veikla — kur pradėjai, kas paskatino?

— Įsijungiau į lietuvišką veiklą per ateitininkus, iš tikrųjų sekama tėvų pavyzdį. Nuo pat mažens priklausiau ateitininkams, pasiekus moksleivės amžių, dažnai kandidatuodavau ar įeidavau į kuopos valdybą, vėliau į centro valdybą (į Jaunučių komisiją). Čia išmokau praktiškai veikti — ruošti parengimus, suvažiavimus, stovyklas, vykdyti programas, kitus įjungti į darbą ir t. t. Pradėjau dalyvauti Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių jaunimo sąjungos veikloj, būdama studentė. Buvau LJS ir LB Detroito skyriaus valdyboje ir Pabaltiečių žygio už žmogaus teises egzekutyvinio komiteto narė.

— Kur dabar gyveni ir ką veiki?

— Dabar gyvenu New Yorko, kur dirbu kun. Pugevičiaus vadovaujamoj Lietuvių katalikų religinėj šalpoj ir Lietuvių informacijos tarnyboj.

— Ką LKRS daro?

— Pirmiausia gal reikėtų paaiškinti, kad šioj būstinėj dabar veikia keturios organizacijos:

1. Lietuvių katalikų religinės šalpos įstaiga, kuri rūpinasi Lietuvos Katalikų Bažnyčia,
2. Kunigų Vienybė ir jos padalinys Amerikos Lietuvių katalikų tarmyba, kurios rūpinasi katalikų reikalais JAV-se,
3. Lietuvos Vyčių lietuviškų reikalų komisija, kuri renka žinias, liečiančias Lietuvą bei lietuvių ir, kur reikia, ir tas žinias reaguoja,
4. Lietuvių informacijos tarnyba, kuri aprūpina lietuvių ir kitataučių veiksmus bei spaudą Lietuvių lietuvišką informaciją (ELTAI išskelbė ir Washingtono, buvo reikalingas sustiprinti vienintelę New Yorko lietuvių informacijos tarnybą).

Mano pagrindinis darbas yra Lietuvių katalikų religinės šalpos ir Lietuvių informacijos darbai.

Lietuvių katalikų religinė šalpa rūpinasi Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų vertimais į anglų kalbą ir šių angliškų leidinių siuntimu JAV vyskupams, senatoriams ir kongreso atstovams, pasiuntinyboms Washingtono ir prie Jungtinių Tautų, ELTos atstovyboms ir apie 500 egz. atskiriems asmenims (tik 1979 metais iš Religinės šalpos įstaigos buvo išsiųsta 25,000 egz.). Šalia to, Religinė šalpa leidžia ir platina tūkstančius lapelių, lankstukų ir brošiūrų kitataučiams. Religinė šalpa išleidžia metinį maldos kalendorių

už kenčiančią Lietuvos Bažnyčią, kviečiant visas lietuvių parapijas bei organizacijas paskirti dieną melstis už Lietuvą. Taip pat praveda rinkliavas kitataučių parapijose. LKRS subsidijuoja knygų leidimą, tokių kaip: prof. Vyt. Vardžio "The Catholic Church, Dissent and Nationality in Soviet Lithuania" ir Michael Bourdeaux "Lithuania, Land of Crosses" ir šias knygas platina visame pasaulyje (didelė "Land of Crosses" siunta ką tik pasiekė mūsų įstaigą; šią knygą galima užsakyti per Lietuvių katalikų religinę šalpą, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207). Religinė šalpa taip pat atsako į gautus laiškus ir prašymus iš Lietuvos ir, kur ir kiek įmanoma, išpildo prašymus.

Lietuvių informacija, pasinaudodama Amerikos Lietuvių katalikų tarnybos, Lietuvių katalikų religinės šalpos, Kunigų Vienybės ir Lietuvos vyčių lietuviškų reikalų komisijos išsytvytvy informacijos ir pažinčių tinklu, siekia aptarnauti lietuvių spaudą bei radiją ir kitataučių spaudą. Gavus LKB Kroniką ar kitokią informaciją bei nuotraukas iš Lietuvos, pasiūkia Laisvės radijui, Amerikos Balsui, Vatikano radijui ir lietuviškiems laikraščiams, skubiai paruošia atskirus reportažus kitataučių žinių agentūroms anglų kalba. Taip pat atsakinėja į įvairius pateiktus klausimus iš Amnesty International bei kitų panašių organizacijų ar asmenų. Dabar renku duomenis apie lietuvių politinius kalinius ir baigiu politinių kalinių sąrašą. Taip pat renku medžiagą šiuo metu apie rusifikaciją pristatymui per Žmogaus teisių komisijos konferenciją Ženevoje vasario mėnesį.

— Kaip jaunimas gali čia patalkinti?

— Jaunimas gali patalkinti visap. Tiems, kuriems įmanoma, gali paaugti savo laisvą Religinei šalpai, prisidedant prie įvairių atliktinų darbų pačioj įstaigoj. Jis gali platinti mūsų atspausdintus informacinius lapelius savo miestuose, informuoti

savo draugus ir dvasiškius, krašto vadovybes apie Lietuvos dabartinę padėtį, naudojant LKB Kroniką bei kitą pogrindžio spaudą. Svarbiausia, kad jaunimas pats susipažintų su LKB Kronika — taip jis supras Lietuvos gyvenančių sąlygas ir galės kitataučius geriau apšviesti.

Gintė Damušytė

— Kokie išpūdziai iš IV PLJK?

— Išpūdziai iš IV PLJK geri. Pirmiausia, buvo nepaprastai įdomu pamatyti, kaip lietuviškas jaunimas, iš viso pasaulio susibūres vienoje vietoje, susigyvena, susikalba, galvoja... Studijų dienos paliko gerą išpūdį tuo atžvilgiu, kad diskusiniuose būreliuose klausimus nagrinėjom ir paskui pristatėm visiems balsavimui. Žinoma, nesakyčiau, kad viskas buvo tobulai išspręsta — tai natūralu. Man asmeniškai, kaip atstovei, būtų padėję du dalykai: 1) jei būčiau turėjus progą dalyvauti ankstyvesniuose kongresuose (IV PLJK buvo mano pirmasis kongresas); sekančiam kongresui tikimasi turėti daugiau patirties, 2) jei būčiau nuvykęs į Lietuvą prieš kongresą (buvau po kongreso): kažkaip, susitikus su Lietuvos žmonėmis, mūsų tikslai pasidaro daug aiškesni ir aktualesni.

— Kokios tavo pareigos PLJS?

— Įeinu į PLJS centro valdy-

SUSIPAŽINKIME SU GINTE

Mieli skaitytojai,

Esu pripratus šį skyrelį pradėti su linksmu, nerimtu įvadu. Bet šiomis dienomis, tas linksmumas nelabai vietoje. Reikia tik pakelti bet kokio miesto pagrindinį laikraštį ir perskaityti pirmą puslapį, kad suprastume, koks neramumas supa šių dienų pasaulinius įvykius. Ir tikrai nejauku, kad kai kurie įvykiai yra graudūs pakartojimai pasaulinės istorijos...

Šiandien šiame puslapyje noriu supažindinti Jus su viena gera bendradarbe — drauge — Ginte Damušyte. Mūsų visuomenė yra pripratus aimanuoti, kad jaunimas nėra pasiaukojantis, mėgsta šokti, dainuoti ir puotauti, bet kai reikia rimtą darbą dirbti, tai visi prapuola. Iš tikrųjų tai nėra tik lietuviško jaunimo ypatybė, bet ypatybė, kuri gali būti pritaikyta visiems amžiams, visoms kartoms. Jaunimas gal ir mano, jog užtenka į šokių nueiti ar į Kongresą nuvažiuoti. Bet daug kas iš vyresniosios kartos irgi mano, kad užtenka bent dešimtinę paaugti arba į minėjimą atsilankyti. Visi mes turime dažnai ir rimtai pagalvoti, kodėl yra mūsų pareiga, būnant lietuviu.

Bet tos mūsų pažibos — tie, kurie kasdien atiduoda "savo dalį" lietuvių — dažniausiai yra mažiausiai pažįstami. Todėl ir lietuviško jaunimo tarpe kartais tie, kurie daugiausia dirba, daugiausia atlieka, yra mažiausiai susilaukę bent trupinėlio padėkos. Per paskutinius keletą mėnesių esu Jus supažindinus su kai kuriais iš tokių jaunų veikėjų. Kai kurių pavardės yra labai gerai žinomos, kai kurių tik veidai. Toks žmogus yra Gintė. Gintė nėra iš "vyresniųjų" mūsų tarpe. Jos pavardė gal ir nežinoma kiekvienam jaunuoliui. Ji palygins dar jauna — tik praėjusią vasarą baigė universitetą. Bet kas ją pažįsta, kas su ja yra dirbęs, gali suprasti, kodėl aš apie ją rašau. Jos darbštumas, energija, malonus būdas turėtų būti ne tik įvertintas, bet ir pasektas. Metus savo gyvenimo atiduoti lietuviškai veiklai nėra ilgas laikas, bet kai esi tik baigęs mokyklą — kai traukia karjeros, tolimesnės studijos, kelionės, pramogos, metai gali atrodyti kaip amžinybė.

Ofelija

ba kaip politinės veiklos koordinatore. Į politinę komisiją įtraukiau Ofeliją Barskėytę (Akademinių Prošvaisčių redaktore, dabar dirbančią Washingtono Lina Kojelį (Atkų Federacijos generalinį sekretorių, dirbantį Senatoriaus Schweiker būstinėj Washingtono), Viktorą Naką (buvusį PLJS politinės veiklos koordinatorių, siekiantį istorijos daktarato Washingtono) ir Rimantą Stibį ("Bridges" redaktorių, iš Philadelphia). Pasiskirstėm vadovauti atskiroms pakomisėm: Ofelija, Linas ir Viktoras tvarkys

Vokietijos LJS suvažiavimo dalyviai klausosi paskaitos.

Nuotr. Georg Wiegand

politinio sąmoningumo ugdymo pakomisė, Rimantas — megs ryšius su kitataučiais, Viktoras — palaikys ryšius su PLB greitosios akcijos pakomisė, Gintė rūpinsis žmogaus teisių ir tikinčiųjų teisėms ginti pakomisė. Informacijos centras veiks per Ryšių centrą Chicagoje. Jau pradėdam įėjti į nusibėrėtas vėžes.

Svarbiausia mūsų pareiga, ne tik valdybos bet ir viso lietuviško jaunimo, ypačiai to, kuris dalyvavo Kongrese, yra reaguoti. Vokietijos lietuviai reagavo stipriai į Česiūno pagrobimą, ir štai jo nuotykis nuaidėjo per visą pasaulį. New Yorko lietuviai reagavo, kai "New York Times" laikraštis tyčia praleido Terlecko pa-

vardę žinutę apie areštus So-pakomisė, Rimantas — megs ryšius su kitataučiais, Viktoras — palaikys ryšius su PLB greitosios akcijos pakomisė, Gintė rūpinsis žmogaus teisių ir tikinčiųjų teisėms ginti pakomisė. Informacijos centras veiks per Ryšių centrą Chicagoje. Jau pradėdam įėjti į nusibėrėtas vėžes.

Svarbiausia mūsų pareiga, ne tik valdybos bet ir viso lietuviško jaunimo, ypačiai to, kuris dalyvavo Kongrese, yra reaguoti. Vokietijos lietuviai reagavo stipriai į Česiūno pagrobimą, ir štai jo nuotykis nuaidėjo per visą pasaulį. New Yorko lietuviai reagavo, kai "New York Times" laikraštis tyčia praleido Terlecko pa-

vardę žinutę apie areštus So-pakomisė, Rimantas — megs ryšius su kitataučiais, Viktoras — palaikys ryšius su PLB greitosios akcijos pakomisė, Gintė rūpinsis žmogaus teisių ir tikinčiųjų teisėms ginti pakomisė. Informacijos centras veiks per Ryšių centrą Chicagoje. Jau pradėdam įėjti į nusibėrėtas vėžes.

LIETUVIŲ JAUNIMAS PRARADO DRAUGĄ

Praėjusių metų birželio 3 d. ankstyvą rytą jaunas latvių veikėjas, nuoširdus lietuvių draugas, Egils Rozenbergs tragiškai žuvo autoavarijoje prie Washingtono. Jis paliko šį pasaulį, išgyvenęs vos 25-rius metus.

Egils gimė 1953 m. kovo 16 d. New Castle, Pensylvanijoje. Tėvui 1961 metais mirus, Rozenbergų šeima persikėlė gyventi į Rochesterį. Tenai Egils lankė ir baigė gimnaziją. Jis buvo geras mokinys, kuris, tačiau viso laiko nepaleisdavo vien prie knygų. Gimnazijoje Egils priklausė mokyklos orkestrui, prancūzų klubui, mokyklinio metraščio štabui ir moksloose pasižymėjusių gimnazistų organizacijai ("National Honor Society"). Be to, jis buvo atletas, išsijungęs į gimnazijos krepšinio ir lengvosios atletikos komandas.

Baigęs gimnaziją Egils lankė Rochesterio universitetą. 1976 m. jis įsigijo bakalauro laipsnį iš filosofijos. 1977 metais persikėlė į Washingtono apylinkę, kur gyveno iki mirties.

Pasak jo motinos Irenos Rozenbergės, Egils pergyveno tris momentus savo gyvenime, kurie jį nepaprastai paveikė. Pirmas buvo jo tėvo mirtis, kai Egils turėjo tik septynerius metus. Antras — tai diena, kada gimnazijos pirmokui Egilui mokytojas davė perskaityti knygą apie Platoną. Nuo to laiko Egilso susidomėjimas filosofija buvo nemalšinamas. Trečias svarbus momentas įvyko 1974 metų vasarą, kai Egils lankė latvių kalbos kursus Kalamazoo, Michigano valstijoje. Kiek esu girdėjęs, šie kursai savo stipria tautine dvasia ir intensyvumu yra panašūs į mūsų jaunimo kongresus ir liuanistikos seminarus. Po tų kursų Egils pasidarė labai aktyvus latvių visuomenės narys. Jis suorganizavo latvių jaunimo grupę Rochesterio ir jo informacijos direkto-riaus pareigas Amerikos latvių jaunimo sąjungoje (A. L. Y. A.) 1975 — 1976 metais.

Kai susipažinau su Egilisu 1977 metų vasaros gale, jo užsidegimas latviškiems reikalams buvo aiškus. Manau, kad ne vienas lietuvis, prisidėjęs prie Pabaltiečių žygio už žmogaus teises ruošs darbą, gerai prisimena šį aukštą, draugišką, garbanotą plaukų latvių jaunuolį. Jis buvo vienas iš tų "angelų", kurie Washingtono pasirodė maždaug dvi

savaite prieš žygi ir paaugėjo savo laisvalaikį ruošs darbams. Be tokių "angelų" žygio ruošs komitetas jokių būdu nebūtų atlikęs visų kritiškai svarbių uždavinių, nulemiančių žygio pasisekimą. Žygio metu Egils buvo vyriausias tvarkdarys, palaikė kontaktą su Amerikos federaline parko policija ir koordinavęs 20 — 30 kitų jaunuolių, kurie tiek informacijas atvykstantiems žygio dalyviams bei prižiūrėjo tvarką.

Ryškiausias Egilso charakterio bruožas, kuris man paliko gilią išpūdį, buvo jo idealizmas. Tuomet, kai kiti tik kalbėjo apie reikalingumą trims pabaltiečių tautybės bendradarbiauti, Egils vienybės idėja nuosirdžiai gyveno. Todėl jis sutiko pirmininkauti techninės ruošs komitetui Pabaltiečių informacijos forumo, kuris vyko 1978 m. spalio 7 — 8 d. Washingtono, pasikvietęs tal- kon estus bei lietuvius. Prieš pat mirtį Egils buvo užsimojęs ruošti pikniką Washingtono apylinkės pabaltiečių jaunimui. Egilso staigi mirtis išardė planus ir susukti filmą apie latvių pasiuntinybę Washingtono.

Gali truputį keistai atrodyti, kad apie velionį rašau už septynių mėnesių po jo mirties. Deja, vasarai apleidęs Washingtono rajoną, išgirdau apie Egilso mirtį pora mėnesių po fakto. Be to, kol susisiečiau su jo motina ir gavau iš jos reikalingas informacijas, ruduoėjo prie galo. Nusprendžiau, kad, nežūrint kiek pavė-

TRUMPOS BANGOS

Nauja Kanados Lietuvių jaunimo valdžia

Nuo praėjusio rudenio pradėjo veikti nauja KLJS valdyba. Naujosios valdybos adresas yra: KLJS, 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6.

Sveikiname naująją valdybą, linkėdami jai daug sėkmės ir iš-tvermės ateinančiuose veiklos metuose. Valdybos nariai yra šie:

Laima Beržinytė — pirmininkė, Laima yra prancūzų kalbos mokytoja, baigusi Guelph universitetą ir mokytojų seminariją, veikli skautė, Jaunimo sąjungos veikėja, buvo IV PLJK atstovė ir dabartinė "Tėviškes Žiburių" jaunimo redaktorė su Dan-guole Juozapavičiūte.

Grazina Ignaitytė — vicepir-mininkė, Grazina yra baigusi Western universitetą Londone, Ontario, ir dabar siekia magistro biznio srityje Toronto universi- tete, dalyvavo IV PLJK kaip atsto- vė, veikli skautė, Jaunimo sąjun- gos darbuotoja;

Linas Čepas — išdininkas, Li- nas yra baigęs inžineriją ir dirba savo srityje, yra veiklus ateitinin- kas ir jaunimo sąjungos darbuo- tojas;

Rūta Girdauskaitė — informa- cijos ir korespondencijos sekreto- rė, Rūta irgi lanko Toronto uni- versitetą ir buvo IV PLJK atsto- vė, veikli ateitininkė ir tautinių šokių grupės narė;

Dalia Pajarskaitė — protoko- lų sekretorė, McMaster universi- teto studentė, veikli Hamiltono ateitininkė, buvusi "Aido" daini- ninkė, mokytojauja šeštadieni- nėje mokyloje;

Algis Seškus — narys, ruošia magistro laipsnį iš inžinerijos, buvo III ir IV PLJK atstovas, veiklus skautas;

Jurgis Valaitis — narys Vaka- rų Kanados reikalams, baigęs in- žineriją magistro laipsniu ir dirba Winnipege, buvęs KLJS pirmi- ninkas, veiklus Winnipegio lietu- vių tarpe — tautinių šokių gru- pės vadovas, KLB Winnipegio apy- linkės narys.

— Kas buvo IV Pasaulio lie- tuvių jaunimo kongrese ar tik taip norite sužinoti kas ten atsi- tiko, neužmirškite perskaityti "Pasaulio Lietuvio" žurnalo 1979 m. rugpjūčio — rugsėjo (dvigu- bas) mėnesių laidą. Daug idomių nuotraukų ir aprašymų. Jeigu dar neturite, kreipkitės į PLB būstinę, gal jie nors pasko- lins jums! Adresas 5620 S. Clare- mont Ave., Chicago, IL 60636.

— PLJ S-ga išleido PLJS Zi- niaraštį, 1 numerį, 4 pusla- pių. Jame aprašyti PLJS valdy- bos posėdžiai, atlikti darbai. Pa- teikti darbai. Pateikti Australijos, Brazilijos, Kanados ir Vokietijos Jaunimo sąjungų adresai bei trumpi veiklos aprašymai. Žinia- raščio adresas: c-o Emilija Sa- kadolskienė, 2532 W. 46th Pl., Chicago, IL 60632.

— Neseniai gautas JAV LJ S- gos II Aplinkraštis. Trumpai api- būdinta: IV PLJK, tarybos rinki- mai, HR 5407 rezoliucija ir t. t. Dėl tolimesnės informacijos pa- tartina kreiptis pas Violetą Aba- riūtę, 9334 Plainview, Detroit, MI 48228.

luotai, yra svarbu parašyti apie iškilų asmenį, kurį turėjau lai- mę pažinti. Egils Rozenbergs bu- vo pagarbūs latvių visuomenės narys ir ištikimas pabaltiečių žei- mos sūnus.

Viktoras Nakas

Dalis Vokietijos LJS suvažiavimo dalyvių su paskaitininkais. Suvažiavimas įvyko 1979 m. lapkričio 23-25 dienomis.

Nuotr. Georg Wiegand

A. A. JONAS MATULIONIS

"Betgi dar ir dabar aš giliai tikiu į mūsų tautos laisvės prosaistę, už kurią kovodamas, ir aš bandžiau atiduoti savo pastangų dalį."

"Neramios Dienos" 577

Kai žmogus iškelia amžiną, pasilikusį žvilgsnį į jo palikimą: vieną norėdami sužinoti, kas ten gero liko, kiti šį tą ir sau pasiimti ir dar kiti — kitiems pasakyti, koks kraitis liko gyviesiems. Kiekvienas, peržvelgdamas a. a. Matulionio gyvenimą, šiais atvejais ras tinkamą atsakymą.

Velionis pabaigoje atsiminimų knygos "Neramios Dienos" (psl. 577) mintimis grįžta į tėvynės laukus ir savo sielos būseną išreikšti pasitalkina Pranaš Vaitiui, kuris kadaise taip rašė:

"Norėjau aš deimanto grūdus pagriebti
Nuo žemės, o paemiau rasą tikrai.
Norėjau aš laimę pasaulį pasiekti,
O teko man usnys ir dagių pluoštai".

Nors išėivijoje, ypač gyvenimo saulėlydyje, teko daug "usnių ir dagių", bet jis giliai tikėjo į savosios tautos laisvės prosaistę. Per visą netrupą gyvenimą krovė ir didino "savo pastangų dalį" tai laisvei iškovoti ir jai apginti. Du didieji karai, kelios okupacijos, bėgimas į Rytus ir į Vakarus, emigracijos į du kraštus ne kiek nesumažino nei jo apsisprendimo, nei pastangų, nei energijos.

Jaunystės keliai

Velionis gimė 1898 m. vasario 7 d. Žiugzdų kaime, Kriokialaukio valsčiuje, Alytaus apskrityje. Vaikystę ir jaunystę praleido vykstant šio šimtmečio pradžioje audringiems politiniams įvykiams. Iš vienos pusės politiniai neramumai Rusijoje, japonų karas, revoliucija, iš kitos — labai gyva ir stipri lietuvių tautinė veikla, ypač Seinuose ir Marijampolėje. Marijampolės gimnazijoje jis kelerius metus mokėsi. Ta veikla turėjo įtakos visam kraui, žinomai, ir jaunam Jonui.

Su besitraukiančiu rusų frontu ir bėgančiais lietuviams Matulionių šeima nusidangino į Rusijos gilumą. Tuoj Jonas įstojo Voroneže į M. Yčo lietuvių gimnazijos šeštąją klasę. Šią gimnaziją jis baigė 1919 m. pradžioje, būdamas jau 20 metų vyras.

Svarbesnės jo gyvenimo datos

Peržvelgdamas jo biografiją, rasime nemažą datų ir įvykių, kuriuos turėtume paminėti, norėdami pilniau apibūdinti ir nuvėsti jo turiningą gyvenimą. Tačiau pasitenkimsime suminėdami tik svarbesnes datas ir su jomis susijusius faktus.

1918 m. pradžioje grįžo iš Rusijos, dalyvavo kariuomenės organizavime, važinėdamas po kraštą, sakdamas kalbas ir kviesdamas vyrus stoti savanoriais į kariuomenę. Pats stojo savanoriu į karo mokyklą. 1919 m. baigė karo mokyklą leitenanto laipsniu ir dalyvavo kovose su besiveržiančiais į Lietuvą priešiniais. 1923 m. dalyvavo Klaipėdos krašto išlaisvinime. 1927 m. baigė Lietuvos universiteto Teisų fakulteto ekonomijos skyrį. 1929 — 37 m. tarnavo Lietuvos banke Klaipėdoje, Ukmergėje, Mažeikiuose ir Kaune. 1937 m. Vailokaičiai pakvietė į ūkio banką generalinio direktorium ir į valdybą. Jo uždavinys buvo padėti Vailokaičiams praversti ūkio banko ir jo įmonių perorganizavimo ir sumoderninimo programą. 1938 — 40 m. Prekybos ir Pramonės rūmų valdybos narys ir Bankų korporacijos pirmininkas.

1941 m. Laikinosios vyriausybės finansų ministeris. 1941 — 44 m. (Vokiečių okupacijos metais) — generalinis tarybos finansų reikalams. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, suorganizavo Blom-

A. a. Jonas Matulionis
Nuotr. Vyt. Maželis

berge pabėgėlių stovyklą ir jai vadovavo. 1947 m. išvyko į Angliją. 1951 m. emigravo į Kanadą.

1980 m. sausio 24 d. Toronto, Kanadoje, po labai sunkios ir netrumpos ligos mirė.

Organizacinėje ir visuomeninėje veikloje

1912 m. įsijungė į Ateitininkų organizaciją. 1917 - 18 m. Voroneže buvo ateitininkų politinės visuomeninės sekcijos pirmininkas, Kriokialaukio demokratų partijos Rusijoje centro komiteto narys. 1923 — 25 m. Studentų Ateitininkų sąjungos pirmininkas. 1924 — 29 m. Kriokialaukio demokratų partijos reikalų vedėjas. 1947 m. Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos Coventry skyriaus ir apygardos pirmininkas. 1951 — 52 m. Kanados Lietuvių Bendruomenės Hamiltono apylinkės pirmininkas. 1952 — 55 Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. 1957 m. Politinio komiteto (Kanadoje) pirmininkas. 1955. XI — 57. VI Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto pirmininkas. 1958 m. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas.

Spaudoje

Nuo 1917 m. bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje, rašydamas politinėmis, ekonominėmis ir tautinėmis temomis.

1975 m. Toronto, Kanadoje, išleido atsiminimų knygą "Neramios Dienos" — dienoraštis iš vokiečių okupacijos 1941 — 1944 metais.

A. a. Jonas Matulionis buvo vienas Pas. Liet. Katalikų centro (vėliau pavadinto bendrija) kūrejas. Buvo apdovanotas popiežiaus medaliu "Pro Ecclesia et Pontifice".

Seima

Visoje velionio veikloje didelė parama bei pagunda buvo jo žmona dantų gydytoja Aniceta Stonkutė. Ji perrašė savo vyro dienoraštį "Neramios dienos", paaušė spaudai ir pasirūpino jo išleidimu. Ypač daug rūpestių turėjo jo ilgos ligos metu. Jai daug padėjo jų dukra dantų gydytoja Judita Ciuplinskienė su vyru Eugenijumi.

Kad ir iš trumpo gyvenimo aprašymo matome, kad velionis turėjo nepaprastai daug fizinės ir dvasinės energijos, buvo labai veržlus ir aktyvus. Jis nevenge bendrauti ir su skirtingų pažiūrų bei įsitikinimų žmonėmis. Sakytume, buvo labai socialus, pakantus, žmonių mėgiamas. Nors ne visus užmojus jam apvyko įgyvendinti, bet atkakliai siekė jų.

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA SOL, DANOS STANKAITYTES (Jdaimuota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras su Lietuvių Operos Vyrų Choru.
Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAZINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA,
CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Ill. gyventojai dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio.

KREIPIMASIS Į PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMĄ

Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba, susirinkusi 1980 m. vasario 9 d. Chicagoje, vienbalsiai pasmerkė Sovietų Sąjungos agresiją Afganistane. Lietuviškasis jaunimas užjaučia Afganistano tautą praradus savo brangų turtą, būtent tikrąją laisvę, be kurios okupuota Lietuva jau gyvena 40 metų. Įvykiai Afganistane ir vėl suteikia mums progą priminti pasauliui Lietuvai padarytą skriaudą. Kreipdamasi į lietuvišką jaunimą visame pasaulyje, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba prašo:

1. Reikšti protestą prieš Sovietų Sąjungos žygius Afganistane savo gyvenamuose kraštuose. Skatinti atitinkamais būdais išreikšti pasipiktinimą, smerkiančius šią Sovietų agresiją, siunčiant telegramas savo krašto vadovybėms, pateikiant žinias spaudai, radiui ir televizijai, rašant laiškus mokyklų bei universitetų laikraščiams, ruošiant demonstracijas bei remiant už visų laisvę kovojančias organizacijas. Raginti išėivijos lietuvišką jaunimą, ypatingai Vasario 16-tos proga, savo viešus pasisakymus remti 45 pabaltiečių pareiškimu, kuriame Molotovo-Ribbentropo paktą 40 metų sukakties proga reikalaujama, kad visos svetimos kariuomenės paliktų Pabaltijį ir kad Pabaltijo kraštams būtų suteikta garantuota tautos apsisprendimo teisė.

2. Išreikšti viešumon panašumą tarp Afganistano ir Lietuvos religines padėties Sovietų okupacijoje. Afganistano tauta glaudžiai susijusi su islamo religija, įgyvendinimo, kol sunki liga nutraukė jo veiklą.

Mirdamas jis paliko nemažą karinį savo pastangų tautos laisvės prosaistei iškovoti ir jai palaikyti. Jo pastangų ir ištvermės pavyzdys rodo, kaip reikia kovoti ir nepavargti besirūpinant savo krašto ateitimi.

J. Sakas

Paieškojimas

Ieškoma SERAPINA BERNOTAS, prieš trejetą metų gyvenusi — 811 W. Kirby, Tampa, Florida 33604. Atsiliepti sekanciu adresu: Lithuania SSR, 235232, Pakruojos raj., Zelmėsio paštas, Zemkauskio 5, L. Bernotaitė.

Lietuva bolševikų okupacijoje

JUOZAS PRUNSKIS

Leidinyje gausiai iliustruotas tarydų ir kalintų lietuvių atsiminimai ir su sąrašu nužudytųjų.

Išleido Jūrų Saulių Knopas Klaipe, Chicago, 1979, 240 psl. Spaudė Drago spaustuvė. Viršelis ir aplankas dail. P. Alekso. Kaina su persiuntimu \$6.73.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Ill. gyventojai pridėda 30 centų valstijos mokesčio.

kaip Lietuva su katalikų tikėjimu. Raginam jaunimą kreiptis į savo gyvenamojo krašto dvasiškius bei religines-humanitarines institucijas, iškeliant Sovietų religijos persekiojimą pavergtuose kraštuose. Yra būtina išreikšti Sovietų metodus žmonių religingumui persekiojti, būtent: žlugdyti tikėjimą, iš vidaus infiltruojant KGB agentus į kunigų seminarias ir į Bažnyčios administraciją.

3. Nedalyvauti Maskvoj ruošiamose 1980 metų olimpinėse žaidynėse. Pageidaujame, kad lietuviškasis jaunimas kreiptųsi į savo gyvenamojo krašto olimpinis komitetus bei sporto sąjungas, reikalaujant, kad Sovietų Sąjungos pasikartojančių imperialistinių kėslų šviesoj šios žaidynės būtų atidėtos ar perkeltos kitur.

4. Okupuotos Lietuvos gyventojai nėra atsakingi už Sovietų agresiją. Asmeniškai kontaktai su Lietuvos gyventojais yra mums svarbūs ir reikalingi. Pageidaujame, kad ten važiuojantis jaunimas geriau būtų susipažinęs su esama padėtimi okupuotose kraštuose. IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso rezoliucijų bendros nuotikos aiškiai rodo ir ryšių plėtimą su pavergtoje Lietuvoje gyvenančiais tautiečiais. IV PLJK pasisakė, "kad kuo glaudesni ryšiai tarp okupuotos tėvynės ir išėivijos stiprins mūsų bendrą jėgą".

Gintaras Aukštuolis,
PLJS valdybos pirmininkas
Gintė Damušytė,
PLJS valdybos koordinatore
politiniams reikalams

ILGAS STREIKAS

International Harvester bendrovės fabrikai sustoję, 35,000 tos bendrovės darbininkų jau ketvirtas mėnuo nedirba.

JUOZAS GRIGUTIS

Gyveno Chicago, Ill., Marquette Parko apyl.

Mirė vasario 13 d., 1980 m., 1:30 val. ryto, sulaukęs 82 m.

Gimė Lietuvoje, Kvedarnos valsč., Propėnų kaime.

Amerikoje išgyveno 30 m.

Paliko didelę mūšidėmę postinį Herbertas Stepaits, marti Alė, gyv. Kanadoje, mirusios žmonos sesers vaikais Albert Hess su žmona Vanda ir Olga Vaicaitis su žmonėmis Chicagoje, Helen Klein, Anna Kaufmann ir Bruno Hess su žmonėmis Kanadoje, mirusios žmonos brolio vaikais: Algis Stepaits ir Gražina Herzog su žmonėmis, gyv. Californijoje, Lietuvoje sesuo Barbara Rupaišienė su šeima, ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 South Western Avenue.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 16 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingas pamokos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Gėlių prašoma nešiot, jų vietą aukoti Lietuvos Dukterų dr. jai.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulidė: Pošonia, marti ir kiti gimines.

Laid. direkt. Jonas Evans, Jr., ir Stasy Evans. — Tel. 737-8600.

A. + A. DR. ZENONUI MINGINUI mirus,

jo žmoną LYDIJĄ ir sūnų JONĄ giliausiai užjaučia

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių
Gydytojų Sąjunga

DOMIOS KNYGOS MŪSŲ MAŽIESIEMS

- ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS. Algirdas Gustaitis. Pasakojimai \$2.00
- BITES, Liuda Germanienė \$4.00
- DU BROLIAI, Anatolius Kairys \$2.50
- DIENA PRIE EŽERŲ, A. Baronas. Pasakaitės \$3.00
- DU DRAUGAI, V. Frankienė-Vaitkevičienė. Apysaka \$4.00
- GABRIUKO UŽRABAI, J. Švabaitė-Gylienė. Apysaka \$3.00
- KALNUOSE, Milda Kvietytė. Pasaka \$2.50
- KISKUCIO VARDINĖS, St. Džugos. II-jis laidas. Eilėraščiai \$3.50
- KETURI VALDOVAI, St. Džugos. Pasaka \$2.50
- KAIPI ALGIUKAS VEJO IESKOJO, N. Jankutė. Pasakojimai \$2.50
- LABAS RYTAS, VOVERE, J. Mūnėga. Eilėraščiai \$2.50
- LAUME DAUME, St. Petersonienė. Pasaka \$5.00
- MAZI ŽINGSNIAI, Pr. Naujokaitis. Pasakojimai \$2.00
- MESKUKAS RUDNOSUKAS, Vytautė Nemunėli. Eil. pasaka \$3.00
- PARKAS ANAPUS GATVĖS, D. Bindokienė. Apysaka \$3.00
- PUPUCIO PASAULIUKAS, Ona Mikalaitė. Pasaka \$4.50
- SAULUTĖ DEBESLIUKOS, L. Žitkevičienė. Eilėraščiai \$1.50
- VYSKUPŲ KATINAS, C. Grincevičius. Pasaka \$2.50
- NYKSTUKŲ MOKYKLĄ, Adelė Jonaitė-Abromaitienė \$3.00
- SKRAIDANTIS PARSIUKAS, B. Pūkelevičiūtė \$1.50
- KLEMENTINA IR VALENTINA, B. Pūkelevičiūtė \$1.50
- RIMAS PAS KESTUTI, B. Pūkelevičiūtė \$1.50
- BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MENULI, Dantė Bindokienė \$1.50
- JAUNIEJI DAIGELIAI, J. Narutis \$1.50
- RŪTELĖS AITVARAS, J. Narutis \$1.50
- SAUNUS PENKETUKAS, Jonas Švabaitis \$3.50
- VAIKUCIO DŽIAUGSMAI, Gražė Petrėnienė \$5.00

Pažymėjus kvadrato norimas knygas iškipti ir siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Už persiuntimą pridėti 30 centų.

- MAZOSIOS PASAKOS, Antanas Giedrus \$2.00
- TULIUKAS, Rūta Jotvingytė. Pasakojimai \$3.00
- DARBSCIOJI DAILUTĖ, S. Tomarienė. Pasaka \$3.00
- GYVŲNŲ SODYBA, (200), Balė Valvorytė. Eilėraščiai \$4.00
- LIETUVA GRAŽI, TĖVYNĖ, Balė Valvorytė. \$4.00
- MŪSŲ ŽVIRBLIS, Janina Narutis \$1.20
- SENOJO BOKSTO PASLAPTIS, Mirga Gimnuišienė \$4.00
- KALEDŲ DOVANA, Birutė Pūkelevičiūtė \$1.50
- KISKIO PYRAGAI, Jonas Mūnėga \$3.50
- ŽAIZARAS, Deimantas Čibas \$1.50

DRAUGAS, šeštadienis, 1980 m. vasario mėn. 16 d.

7

APGAULĖ APDRAUDOSE

Dienraštis "Sun.Times" drauge su WLS televizija pravedė aštuonis mėnesius užtrukusį ieškojimą apgautinųjų, kurie nori pasipelninti iš apdraudų. Dabar sekė, kad yra policininkų, kurie

už kyšius suveda automobilių nelaimėse "nukentėjusius" su suktais advokatais. Jie turi ryšių su nesąžiningais gydytojais ir taip gauna milijonus dolerių iš apdraudų bendrovių. Dabar tai tiria valdžios įstaigos.

Kilniai lietuvi

A. + A.

ELENAI ŠPOKIENEI mirus,

pusseserei JADVYGAI ZALAGIENEI ir jos ŠEIMAI
nuoširdžiai užuojautą reiškiam.

J. ir V. Gudai
J. ir R. Merkiai
Barbara Morkūnas
V. ir J. Prunskiai

O. ir S. Ruibiai
Sasė Sakavičienė
J. ir S. Užpiai

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VVirginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. RRepublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LaFayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

A. A. JONAS MATULIONIS

"Betgi dar ir dabar aš giliai tikiu į mūsų tautos laisvės prosaistę, už kurią kovodamas, ir aš bandžiau atiduoti savo pastangų dalį."

"Neramios Dienos" 577

Kai žmogus iškelia amžiną, pasilikusį žvelgiamą į jo palikimą: vieną norėdami sužinoti, kas ten gero liko, kiti šį tą ir sau pasiimti ir dar kiti — kitiems pasakyti, koks kraitis liko gyviesiems. Kiekvienas, peržvelgdamas a. a. Matulionio gyvenimą, šiais atvejais ras tinkamą atsakymą.

Velionis pabaigoje atsiminimų knygos "Neramios Dienos" (psl. 577) mintimis grįžta į tėvynės laukus ir savo sielos būseną išreikšti pasitalkina Pranaš Vaitiui, kuris kadaise taip rašė:

"Norėjau aš deimanto grūdus pagriebti
Nuo žemės, o paėmiau rasą tikrai.
Norėjau aš laimę pasaulį pasiekti,
O teko man usnys ir dagių pluoštai".

Nors išėivijoje, ypač gyvenimo saulėlydyje, teko daug "usnių ir dagių", bet jis giliai tikėjo į savosios tautos laisvės prosaistę. Per visą netrupą gyvenimą krovė ir didino "savo pastangų dalį" tai laisvei iškovoti ir jai apginti. Du didieji karai, kelios okupacijos, bėgimas į Rytus ir į Vakarus, emigracijos į du kraštus ne kiek nesumažino nei jo apsisprendimo, nei pastangų, nei energijos.

Jaunystės keliai

Velionis gimė 1898 m. vasario 7 d. Žiugždu kaimė, Kriokialaukio valsčiuje, Alytaus apskrityje. Vaikystę ir jaunystę praleido vykstant šio šimtmečio pradžioje audringiems politiniams įvykiams. Iš vienos pusės politiniai neramumai Rusijoje, japonų karas, revoliucija, iš kitos — labai gyva ir stipri lietuvių tautinė veikla, ypač Seinuose ir Marijampolėje. Marijampolės gimnazijoje jis kelerius metus mokėsi. Ta veikla turėjo įtakos visam kraui, žinomai, ir jaunam Jonui.

Su besitraukiančiu rusų frontu ir bėgančiais lietuviams Matulionių šeima nusidangino į Rusijos gilumą. Tuoj Jonas įstojo Voroneže į M. Yčo lietuvių gimnazijos šeštąją klasę. Šią gimnaziją jis baigė 1919 m. pradžioje, būdamas jau 20 metų vyras.

Svarbesnės jo gyvenimo datos

Peržvelgdamas jo biografiją, rasime nemažą datų ir įvykių, kuriuos turėtume paminėti, norėdami pilniau apibūdinti ir nuvesti jo turiningą gyvenimą. Tačiau pasitenkime suminėdami tik svarbesnes datas ir su jomis susijusius faktus.

1918 m. pradžioje grįžo iš Rusijos, dalyvavo kariuomenės organizavime, važinėdamas po kraštą, sakdamas kalbas ir kviesdamas vyrus stoti savanoriais į kariuomenę. Pats stojo savanoriu į karo mokyklą. 1919 m. baigė karo mokyklą leitenanto laipsniu ir dalyvavo kovose su besiveržiančiais į Lietuvą priešiniais. 1923 m. dalyvavo Klaipėdos krašto išlaisvinime. 1927 m. baigė Lietuvos universiteto Teisų fakulteto ekonomijos skyrį. 1929 — 37 m. tarnavo Lietuvos banke Klaipėdoje, Ukmergėje, Mažeikiuose ir Kaune. 1937 m. Vailokaičiai pakvietė į ūkio banką generalinio direktorium ir į valdybą. Jo uždavinys buvo padėti Vailokaičiams praversti ūkio banko ir jo įmonių perorganizavimo ir sumoderninimo programą. 1938 — 40 m. Prekybos ir Pramonės rūmų valdybos narys ir Bankų korporacijos pirmininkas.

1941 m. Laikinosios vyriausybės finansų ministeris. 1941 — 44 m. (Vokiečių okupacijos metais) — generalinis tarybos finansų reikalams. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, suorganizavo Blom-

A. a. Jonas Matulionis
Nuotr. Vyt. Maželis

berge pabėgėlių stovyklą ir jai vadovavo. 1947 m. išvyko į Angliją. 1951 m. emigravo į Kanadą.

1980 m. sausio 24 d. Toronto, Kanadoje, po labai sunkios ir netrumpos ligos mirė.

Organizacinėje ir visuomeninėje veikloje

1912 m. įsijungė į Ateitininkų organizaciją. 1917 - 18 m. Voroneže buvo ateitininkų politinės visuomeninės sekcijos pirmininkas, Kriščionių demokratų partijos Rusijoje centro komiteto narys. 1923 — 25 m. Studentų Ateitininkų sąjungos pirmininkas. 1924 — 29 m. Kriščionių demokratų partijos reikalų vedėjas. 1947 m. Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjungos Coventry skyriaus ir apygardos pirmininkas. 1951 — 52 m. Kanados Lietuvių Bendruomenės Hamiltono apylinkės pirmininkas. 1952 — 55 Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. 1957 m. Politinio komiteto (Kanadoje) pirmininkas. 1955. XI — 57. VI Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo komiteto pirmininkas. 1958 m. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas.

Spaudoje

Nuo 1917 m. bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje, rašydamas politinėmis, ekonominėmis ir tautinėmis temomis.

1975 m. Toronto, Kanadoje, išleido atsiminimų knygą "Neramios Dienos" — dienoraštis iš vokiečių okupacijos 1941 — 1944 metais.

A. a. Jonas Matulionis buvo vienas Pas. Liet. Katalikų centro (vėliau pavadinto bendrija) kūrejas. Buvo apdovanotas popiežiaus medaliu "Pro Ecclesia et Pontifice".

Šeima

Visoje velionio veikloje didelė parama bei pagunda buvo jo žmona dantų gydytoja Aniceta Stonkutė. Ji perrašė savo vyro dienoraštį "Neramios dienos", parašė spaudai ir pasirūpino jo išleidimu. Ypač daug rūpestių turėjo jo ilgos ligos metu. Jai daug padėjo jų dukra dantų gydytoja Judita Ciuplinskienė su vyru Eugenijumi.

Kad ir iš trumpo gyvenimo aprašymo matome, kad velionis turėjo nepaprastai daug fizinės ir dvasinės energijos, buvo labai veržlus ir aktyvus. Jis nevenge bendrauti ir su skirtingų pažiūrų bei įsitikinimų žmonėmis. Sakytume, buvo labai socialus, pakantus, žmonių mėgiamas. Nors ne visus užmojus jam apvyko įgyvendinti, bet atkakliai siekė jų.

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA SOL, DANOS STANKAITYTES (Jdaimuota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras su Lietuvių Operos Vyrų Choru.
Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAZINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA,
CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Ill. gyventojai dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio.

KREIPIMASIS Į PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMĄ

Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba, susirinkusi 1980 m. vasario 9 d. Chicagoje, vienbalsiai pasmerkė Sovietų Sąjungos agresiją Afganistane. Lietuviškasis jaunimas užjaučia Afganistano tautą praradus savo brangų turtą, būtent tikrąją laisvę, be kurios okupuota Lietuva jau gyvena 40 metų. Įvykiai Afganistane ir vėl suteikia mums progą priminti pasauliui Lietuvai padarytą skriaudą. Kreipdamasi į lietuvišką jaunimą visame pasaulyje, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba prašo:

1. Reikšti protestą prieš Sovietų Sąjungos žygius Afganistane savo gyvenamuose kraštuose. Skatinti atitinkamais būdais iškelti pasisakymus, smerkiančius šią Sovietų agresiją, siunčiant telegramus savo krašto vadovyboms, pateikiant žinias spaudai, radiui ir televizijai, rašant laiškus mokyklų bei universitetų laikraščiams, ruošiant demonstracijas bei remiant už visų laisvę kovojančias organizacijas. Raginti išeivijos lietuvišką jaunimą, ypač Vasario 16-tos proga, savo viešus pasisakymus remti 45 pabaltiečių pareiškimu, kuriame Molotovo-Ribbentropo paktą 40 metų sukaustė proga reikalauti, kad visos svetimos kariuomenės paliktų Pabaltijį ir kad Pabaltijo kraštams būtų suteikta garantuota tautos apsisprendimo teisė.

2. Iškelti viešumon panašumą tarp Afganistano ir Lietuvos religines padėties Sovietų okupacijoje. Afganistano tauta glaudžiai susijusi su islamo religija, įgyvendinimo, kol sunki liga nutraukė jo veiklą.

Mirdamas jis paliko nemažą karinį savo pastangų tautos laisvės prosaistei iškovoti ir jai palaikyti. Jo pastangų ir ištvermės pavyzdys rodo, kaip reikia kovoti ir nepavargti besirūpinant savo krašto ateitimi.

J. Sakas

Paieškojimas

Ieškoma SERAPINA BERNOTAS, prieš trejetą metų gyvenusi — 811 W. Kirby, Tampa, Florida 33604. Atsiliepti sekanciu adresu: Lithuania SSR, 235232, Pakruojo raj., Zelmio palatas, Zemkauskio 5, L. Bernotaitė.

Lietuva bolševikų okupacijoje

JUOZAS PRUNSKIS

Leidinyje gausiai iliustruotas tarydų ir kalinčių lietuvių atsiminimai ir su sąrašu nužudytųjų.

Išleido Jūrų Saulių Knopas Klaipe, Chicago, 1979, 240 psl. Spaudė Drago spaustuvė. Viršelis ir aplankas dail. P. Alekso. Kaina su persiuntimu \$6.73.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Ill. gyventojai pridėda 30 centų valstijos mokesčio.

kaip Lietuva su katalikų tikėjimu. Raginam jaunimą kreiptis į savo gyvenamojo krašto dvasiškius bei religines-humanitarines institucijas, iškelti Sovietų religijos persekiojimą pavergtuose kraštuose. Yra būtina iškelti Sovietų metodus žmonių religingumui persekiojti, būtent: žlugdyti tikėjimą, iš vidaus infiltruojant KGB agentus į kunigų seminarias ir į Bažnyčios administraciją.

3. Nedalyvauti Maskvoj ruošiamose 1980 metų olimpinėse žaidynėse. Pageidaujame, kad lietuviškasis jaunimas kreiptųsi į savo gyvenamojo krašto olimpinis komitetus bei sporto sąjungas, reikalaujant, kad Sovietų Sąjungos pasikartojančių imperialistinių kėslų šviesoj šios žaidynės būtų atidėtos ar perkeltos kitur.

4. Okupuotos Lietuvos gyventojai nėra atsakingi už Sovietų agresiją. Asmeniškai kontaktai su Lietuvos gyventojais yra mums svarbūs ir reikalingi. Pageidaujame, kad ten važiuojantis jaunimas geriau būtų susipažinęs su esama padėtimi okupuotose kraštuose. IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso rezoliucijų bendros nuotikos aiškiai rodo ir ryšių plėtimą su pavergtoje Lietuvoje gyvenančiais tautiečiais. IV PLJK pasisakė, "kad kuo glaudesni ryšiai tarp okupuotos tėvynės ir išeivijos stiprins mūsų bendrą jėgą".

Gintaras Aukštuolis,
PLJS valdybos pirmininkas
Gintė Damušytė,
PLJS valdybos koordinatore
politiniams reikalams

ILGAS STREIKAS

International Harvester bendrovės fabrikai sustoję, 35,000 tos bendrovės darbininkų jau ketvirtas mėnuo nedirba.

JUOZAS GRIGUTIS

Gyveno Chicago, Ill., Marquette Parko apyl.

Mirė vasario 13 d., 1980 m., 1:30 val. ryto, sulaukęs 82 m.

Gimė Lietuvoje, Kvedarnos valsč., Propėnų kaime.

Amerikoje išgyveno 30 m.

Paliko didelę mūšidėmę postinį Herbertas Stepaits, marti Alė, gyv. Kanadoje, mirusios žmonos sesers vaikais Albert Hess su žmona Vanda ir Olga Vaicaitis su žmonėmis Chicagoje, Helen Klein, Anna Kaufmann ir Bruno Hess su žmonėmis Kanadoje, mirusios žmonos brolio vaikais: Algis Stepaits ir Gražina Herzog su žmonėmis, gyv. Californijoje, Lietuvoje sesuo Barbara Rupaišienė su šeima, ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 South Western Avenue.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 16 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingas pamokos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Gėlių prašoma nešioti, jų vietą aukoti Lietuvos Dukterų dr. jai.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulidė: Pošinia, marti ir kiti giminės.

Laid. direkt. Jonas Evans, Jr., ir Stasy Evans. — Tel. 737-8600.

A. + A. DR. ZENONUI MINGINUI mirus,

jo žmoną LYDIJĄ ir sūnų JONĄ giliausiai užjaučia

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių
Gydytojų Sąjunga

DOMIOS KNYGOS MŪSŲ MAŽIESIEMS

- ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS. Algirdas Gustaitis. Pasakojimai \$2.00
- BITES, Liuda Germanienė \$4.00
- DU BROLIAI, Anatolius Kairys \$2.50
- DIENA PRIE EŽERŲ, A. Baronas. Pasakaitės \$3.00
- DU DRAUGAI, V. Frankienė-Vaitkevičienė. Apysaka \$4.00
- GABRIUKO UŽRABAI, J. Švabaitė-Gylienė. Apysaka \$3.00
- KALNUOSE, Milda Kvietytė. Pasaka \$2.50
- KISKUCIO VARDINĖS, St. Džugos. II-jis laida. Eilėraščiai \$3.50
- KETURI VALDOVAI, St. Džugos. Pasaka \$2.50
- KAIP ALGIUKAS VEJO IESKOJO, N. Jankutė. Pasakojimai \$2.50
- LABAS RYTAS, VOVERE, J. Mūnėga. Eilėraščiai \$2.50
- LAUME DAUME, St. Petersonienė. Pasaka \$5.00
- MAZI ŽINGSNIAI, Pr. Naujokaitis. Pasakojimai \$2.00
- MESKUKAS RUDNOSUKAS, Vytautė Nemunėli. Eil. pasaka \$3.00
- PARKAS ANAPUS GATVĖS, D. Bindokienė. Apysaka \$3.00
- PUPUCIO PASAULIUKAS, Ona Mikalaitė. Pasaka \$4.50
- SAULUTĖ DEBESLIUKOS, L. Žitkevičienė. Eilėraščiai \$1.50
- VYSKUPŲ KATINAS, C. Grincevičius. Pasaka \$2.50
- NYKSTUKŲ MOKYKLĄ, Adelė Jonaitė-Abromaitienė \$3.00
- SKRAIDANTIS PARSIUKAS, B. Pūkelevičiūtė \$1.50
- KLEMENTINA IR VALENTINA, B. Pūkelevičiūtė \$1.50
- RIMAS PAS KESTUTI, B. Pūkelevičiūtė \$1.50
- BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ Į MENULI, Danutė Bindokienė \$1.50
- JAUNIEJI DAIGELIAI, J. Narinė \$1.50
- RŪTELĖS AITVARAS, J. Narinė \$1.50
- SAUNUS PENKETUKAS, Jonas Švabaitis \$3.50
- VAIKUCIO DŽIAUGSMAI, Gražė Petrėnienė \$5.00

Pažymėjus kvadratu norimas knygas iškipti ir siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Už persiuntimą pridėti 30 centų.

- MAZOSIOS PASAKOS, Antanas Giedrus \$2.00
- TULIUKAS, Ritonė Jotvingytė. Pasakojimai \$3.00
- DARBSCIOJI DAILUTĖ, S. Tomarienė. Pasaka \$3.00
- GYVŪNŲ SODYBA. (200). Balė Valvorytė. Eilėraščiai \$4.00
- LIETUVA GRAŽI, TĖVYNĖ, Balė Valvorytė. \$4.00
- MŪSŲ ŽVIRBLIS, Janina Narinė. \$1.20
- SENOJO BOKSTO PASLAPTIS, Mirga Gimnuišienė. \$4.00
- KALEDU DOVANA, Birutė Pūkelevičiūtė. \$1.50
- KISKIO PYRAGAI, Jonas Mūnėga. \$3.50
- ŽAIZARAS, Deimantas Čibas. \$1.50

DRAUGAS, šeštadienis, 1980 m. vasario mėn. 16 d.

7

APGAULĖ APDRAUDOSE

Dienraštis "Sun.Times" drauge su WLS televizija pravedė aštuonis mėnesius užtrukusį ieškojimą apgautinųjų, kurie nori pasipelnyti iš apdraudų. Dabar sekė, kad yra policininkų, kurie

už kyšius suveda automobilių nelaimėse "nukentėjusius" su suktais advokatais. Jie turi ryšių su nesąžiningais gydytojais ir taip gauna milijonus dolerių iš apdraudų bendrovių. Dabar tai tiria valdžios įstaigos.

Kilniai lietuvei

A. + A.

ELENAI ŠPOKIENEI mirus,

pusseserei JADVYGAI ZALAGIENEI ir jos ŠEIMAI
nuosirdžiai užuojautą reiškiamė.

J. ir V. Gudai
J. ir R. Merkiai
Barbara Morkūnas
V. ir J. Prunskiai

O. ir S. Ruibiai
Stasė Sakavičienė
J. ir S. Užpiai

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VVirginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. RRepublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LaFayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× „Draugo“ redakcija šiandien, šeštadienį, nedirba, administracija atidaryta iki 12 val. Pirmadienį „Draugas“ dėl Washingtono gimtadienio — Prezidentų šventės neišėis, bet redakcija ir administracija dirbs kaip paprastomis dienomis. Po šventės „Draugas“ išėis antradienį, vasario 19 d.

× Cicero Lietuvių Bendruomenės apylinkės rengiama Vasario 16-tosios šventė bus šeštadienį, vasario 17 d. Tuoj po lietuviškų šv. Mišių parapijos salėje vyks minėjimas, kuriame pagrindinį žodį tars prof. Marija Saulaitytė-Stankuvienė, minėję dalį atlikus sol. Dana Stanikaitę, akompanuojant muz. Alvydui Vasaičiui. Visi kviečiami šioje tautinėje šventėje dalyvauti.

× „Giedros“ Korp! visuomeninės giedrinių kviečiamos į susirinkimą vasario 21 d. 4 val. A. Rūgysius bute paminėti Vasario 16 d. 62 metų sukaktį.

× Patikslinimas. Vakar dienos „Draugo“ 5 pusl., iškritus perskyrimo brūkšneliui, trečiojo skiltyje iš viršaus, tarp teksto tarp 27 ir 28 eilučių, nebuvo atspausdintas perskyrimo ženklas. Skaitytajai prašomi tą vietą pasitiksinti. Atsiprašome.

× Savęs ir savo vaikų tvarkymas — tėvynės vadovimas. Šia tema bus skaitoma 551-ji Alvido radijo paskaita šį šeštadienį, nuo 9 val. ryto, Sofijos Barcus šeimos radijo valandos metu.

× Pietų Amerikos meninis vienetas „Azuolynas“ ir „Žibutės“ atvyksta į Chicago O'Hare aerodromą vasario 21 d. 11:11 v. r. Delta oro linija Nr. 4501. Turintieji galimybes sutikti svečius aerodrome, maloniai kviečiami atvykti. Meninio vieneto dalyviai iš aerodromo bus autobusais atvežti į Jaunimo centrą, 5620 S. Claremont, apie pirmą valandą po pietų. Priimančieji apnakvinti atvykstantį jaunimą, prašomi atsiimti iš Jaunimo centro. (pr.)

× P. L. B. ir P. L. J. S. valdybos ruošia laivo ekskursiją. Laivas išplaukia iš Miami į Nassau, San Juan ir St. Thomas. Laivas išplaukia gruodžio 7 d. ir atplaukia gruodžio 14 d. Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312-238-9787. (sk.)

× Washington, D. C. A. a. dr. Kazio Almino prisiminimai, \$205.00 Lietuvių Fondui paaugų šie asmenys: V. Trumpa, V. ir S. Zubkai, G. ir M. Naras-Kramer, A. S. Naujokaitis, V. ir A. Butai, A. ir R. Bailey, G. ir K. Vasaičiai, E. ir J. Voldopai, M. ir T. Mickai, D. ir A. Lukai, D. ir A. Barzdukai, V. ir A. Gurekai, T. ir A. Landsbergiai, R. ir V. Kavoliai, M. ir K. Čičiūnai. (pr.)

× Friitla — Suomų odo ir avies kailio išdirbinių krautuvė, šiuo metu vyksta didelis vyrų ir moterų žieminių rūbų išpardavimas. Savaitės bėgyje kalbame lietuviškai. Valandos: pirmad. iki šeštad. 10 v. r. iki 5 v. v.; sekmd. 11 v. r. iki 5 v. v. Adr.: 300 W. Grand Ave., Chicago, Ill., 4-tas aukštas. Tel. 329-0346. (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PAŠKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuofinčiais. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.)

× „Tėviškė“ liet. evangelikų liuteronų parapijos metinis susirinkimas šaukiamas vasario 24 d., parapijos patalpose. Bus klebono kun. A. Trakio, Moterų dr. Jos, Jaunimo ratelio, Tėvų komiteto ir kiti pranešimai, naujos tarybos rinkimai. Visi parapičiai kviečiami dalyvauti.

× Marquette Parko liutnantinė mokykla Lietuvos nepriklausomybės šventę minėjo penktadienį, 12 val. dienos metu, parapijos salėje.

× Perankstyvas pensininko susenėjimas ir kaip galima jo išvengti. Šia tema bus pranešimas Lietuvos sodybos Chicagoje pažmonyje šį sekmadienį, nuo 2 val. po pietų. Užkandis. Visi laukiami.

× Marquette Parko lietuvių parapijos Trečtininkų dr. Jos narių susirinkimas šaukiamas vasario 17 d., sekmadienį, 2 val. po pietų, bažnyčioje.

× Giedrinių organizuojamos jau 27 rekolokacijos moterim įvyks kovo 27, 28 ir 29 dienomis 7 val. vak. ir 30 d. ryte Jėzuitų koplyčioje.

× Los Angeles mieste, Californijoje, viena draugija išleido specialius ženklus — lipinukus, kuriuos galima lipdyti ant vokų, siunčiant pašto korespondenciją. Ženkliukai skirti olimpiados Maskvoje boikotui. Jų pavyzdžiai atsiųsti ir „Draugui“. Daugiau ženkliukų užsisakyti ir informacijų šiuo reikalu galima gauti adresu: Citizens' Committee to move the Moscow Olympic, P. O. Box 84121, Los Angeles, Calif. 90073.

× Dr. D. Vitkus, Palos Hts, Ill., parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol. auka. Labai ačiū.

× St. Sheputis, Cicero, Ill., atsiuntė Garbės prenumeratos mokestį. Labai ačiū.

× Albertas Roženas, Hot Springs, Ark., parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol. auka. Dėkojame.

× Kl. Kuprėnas, Croton, padėjo už korteles ir aukojo 10 dol. ačiū.

× Ona Remeikienė, ciceriškė, atsiuntė 10 dol. auka. Dėkojame.

× Pr. Dielininkaičio jaun. moksl. ateitininkų kuopa, veikianti Marquette Parke, ruošia tradicinį kaukių balių sekmd. vas. 17 d., 5 v. popiet parapijos salėje. Visi vaikai atėję su kaukėmis gaus dovanėles. (pr.)

× Miami Lietuvių Klubui reikalingas prižiūrėtojas. Pagaudaujama pora. Duodamas butas ir geros sąlygos. Kreiptis į Klubą prezidentę Sofiją Šepučiūnę, 9140 Abbott Ave., Surfside, Florida 33154. Tel. (305) 868-1199. (sk.)

× Ieškoma moteris gyventi kartu su senyva moterimi. Geros sąlygos, graži aplinka. Skambinti 629-0202. (sk.)

× Gera progą įsigyti 1½ akro žemės gražiam rajone Naperville, Ill. Netoli parko, mokyklos bei golfo laukų. Prieinama kaina. Jūra Gvidienė, Cent. 21—Clark. Namų tel. 852-9817. (sk.)

× Akiniai siuntinai į Lietuvą. Kreipkitės į V. Karosaitę, Optical Studio, 7051 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6766. (sk.)

× Juozas Zvynys, turintis didelę praktiką Income Tax pildyme, kiekvienam besikreipčiam užpildys Income Tax tiksliai, nepaaisdamas nei vienos įstatymais leistos lengvatos. Kreiptis kiekvieną dieną adr.: 7259 S. Francisco Ave., Chicago, arba tel. 476 7867. (pr.)

× RASOMOSIOS maš. lietuviško raldynio, visom kalbom, GAIDOM. vi- suose modeliuose gaunamos CHICA- GOJE: Draugas — 4545 W. 63rd St. ir vakarais pas A. Daugirdą, tel. 478-7399 arba tiesiai iš SPARTA savinio- ko: J. J. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. (sk.)

Lietuvių Katalikų spaudos draugijos, leidžiančios „Draugą“, direktoriatas savo posėdyje vasario 13 d. Iš kairės pirmoji eilė: draugijos egz. sekr. ir „Draugo“ administratorius kun. P. Činikas, pirmininkas dr. A. Razma, dr. Jos, provincioles kun. J. Dambrauskas, prel. D. Mozeris ir redakcijos vadovas kun. P. Garšva; antroji eilė: vice-provincioles kun. S. Saplys, kun. V. Mikolaitis, kun. P. Cibulskis ir vicepirm. adv. E. Petkevičius; trečioji eilė: parengimų vad. kun. V. Rimšelis, J. Polikaitis, redakt. B. Kvikiys, prot. sekr. kun. A. Naudžiūnas, vicepirm. dr. P. Kisieliūnas, Z. Umbražiūnas, St. Baras, kun. J. Duoba, A. Daugirdas ir St. Dziugas.

Nuotr. V. Rimšelis

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Rekolokacijos Washingtono ir apylinkių lietuviams praves svečias kun. St. Yla kovo 15-16 d. Juozapiečių seminarijoje, 12 St. ir Varnon, N. E., Washington, DC.

— Amerikos Mokslo akademija praneša, kad prof. Vytautas Klemas paskirtas Jūros reikalų komisijon (Ocean Policy Committee). Šioj komisijoj jis rūpinsis technologijos pritaikymu besivystančioms tautoms. Dr. Klemas įgijo patyrimo Azijoje ir Pietų Amerikoje, padėdamas Jungtinėms Tautoms ir valdžios agentūroms (NSF, NASA, AID) praversti pajūrių tyrinėjimus ir hidrologijos kursum. Ketvirtajame Mokslo ir kūrybos simpoziume, kuris įvyks 1981 m. Padėkos dienos savaitę, galį Chicagoje, prof. Klemas pristatys rezultatus iš jūros tyrinėjimų Costa Ricoy, Indijoj ir Saudi Arabijoje.

— Aldona Bagdonaitė-Cesmes, yra 1956 m. Clevelande mirusio prof. Juozo Bagdono duklė. Ji labai vertina savo tėvo rūpesčius siekiant Lietuvos lais-

vės. Norėdama įamžinti savo tėvo atminimą Tautos fondui paskyrė didesnę auką. Savo laisikė Tautos fondo pirmininkui rašo: „Negalėdama kitaip prisidėti, siunčiu nors piniginę paramą. Prašau, \$1000 (tūkstantinę) įrašyti mano mylimo tėvelio a. a. prof. dr. Juozo Bagdono vardu.“

— „Lietuvių žinių“ buvusiai komisijai atsistatydinus, naują komisiją sudaro: M. Krauskas, A. Krulienė, J. Liauskas, I. Mačionienė ir S. Vaškys. Naujoji redakcinė komisija, kaip ir buvusioji, atrinkdama ir derindama pateiktas žinias, stengsis laikytis visiško objektyvumo ir pirmoje eilėje tarnaus klubo reikalams.

— Ina Bertulytė-Bray, JAV LB Seattle, Wash., apylinkės valdybos pirmininkė, sausio 11 d. dalyvavo White House Conference on Families apklausinėjimuose, kur liudijo apie svarbą lietuvių šeimose išlaikyti tradicijas, kalbą, kultūrą ir apie šeštadienį mokyklų reikalingumą, senelių prieglaudų steigimą, jaunimo organizacijų rėmimą.

× J. Valentukevičius, bostoniškis, atsiuntė malonų laišką, atnaujino prenumeratą, užsisakė knygų ir paskyrė 12 dol. auką. Labai ačiū.

× Aukų atsiuntė: 4 dol. — A. Puodžiūnas; po 3 dol. — Lidijs Skiptienė, B. Klimavičius, Kaz. Ramasauskas; po 2 dol. — S. Naujokas, P. Guzikas, V. J. Bieliauskas, Vikt. Timčikas; 1 dol. — Jolanda Micevičiūtė. Visiems dėkojame.

× Lietuvos Dukterų Draugijos tradicinis pavasario balius nukeltas iš gegužės 3 dienos į gegužės 24 dieną. (pr.)

× Primename visiems, kad Žiemos šventė įvyks vasario 24 dieną ponų Rudžių dvare, Monnee, Ill. Kviečiame visus. (pr.)

× Maironio Parko, Worcesteryje, vadovybė aukojo 250 dolerių Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvo „Alka“, Putname, tvarkymui. (pr.)

× Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir Chicagoje Lietuvių Jaunimo s-gos skyrius ruošia susipažinimo vakarą — šokių susipažindinti su Uru-gvajaus tautinių šokių grupe „Azuolynu“ ir Argentinos vokaliniu vienetu „Žibutės“ — penktadienį, vas. 22 d. Pradžia 7:30 v. v. Veiks baras, gros Neo-Lituanų orkestras. Įėjimas 2 dol. Visi yra maloniai kviečiami. (pr.)

× Aukų atsiuntė: po 3 dol. — J. Sakevičius, S. Juozaitis, K. Augaitis; po 2 dol. — J. Smilgys, Sr., I. Gedvilienė, El. Muchla, L. Lendraitis, Julius Raštakis, Ses. Josephine, H. Petniūnienė. Labai ačiū.

KANADOJE

— Dail. Reginos Žiuraitienės paveikslų paroda rengiama The Old Bronte Post Office Gallery (86 Bronte Rd. S., Oakville) Ont. Susitikimas su dailininke bei parodos atidarymas rengiamas vasario 15 d. Šioje parodoje bus sutelkti dailininkės gamtos vaizdai. Dėlo ir paroda pavadinta „Landscapes“.

— Sol. Vytautas Paulionis pakviestas dainuoti „Rigoletto“ operoje grafo Monterone vaidmenį Vankuveryje 1981 metais visuose spektakliuose.

— Elzbieta Tikienė, Kanadoje mirusio Felikso Tikniaus žmona, nuo pat atvažiavimo metų į Kanadą, „Draugo“ skaitytoja ir prenumeratorė, dabar gyvenanti Hamilton, Ont., Kanadoje, įstojo į garbės prenumeratorių eilę. Šių metų birželio mėnesį Tikienė švęs 82 metų sukaktį.

AUSTRALIJOJE

— A. a. Julija Augaitienė buvo rasta negyva, mirusi sausio 26 d., nors prieš tai niekuo nesiskundė. Atrodo, kad mirė širdies liga, sulaukusi 75 metų amžiaus. Buvo gimusi 1904 m. Tauragės apylinkėse. Ištekdėjo už savanorio Prano Augaičio Uzaugino sūnus Zigimą ir Alfonsą. Australijoje įsikūrė Melbourne. Buvo veikli lietuviška- me darbe, uoliai talkino parapijai. Palaidota greta prieš 6 metus mirusio savo vyro.

— Pavergtų tautų demonstracijos buvo suruoštos Sydneyje, sausio 19 dieną. Prie Sovietų konsulato susirinko per 200 žmonių. Kalbėjo lenkų, čekų, lietuvių atstovai, australų parlamentarai. Demonstracijom vadovavo komiteto pirmininkas V. Kramilius.

— V. Skrolio 75 metų amžiaus sukaktį paminėjo Pertho lietuvių. Sukaktuvininkas vadovauja lietuvių radijo valandėlei ir redaguoja bendruomenės biuletenį „Žinutė“.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

KULTŪRINIS VAKARAS

Kovo 22 d., šeštadienį, 7:30 v. v. Chicago Jaunimo centro didžiojoje salėje rengiamas kultūrinis vakaras su nauja, įdomia programa ir lengvais užkandžiais. Vakara rengia Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla.

Programoje bus „Valandėlė su didžiaisiais“ ekrane, juostoj ir skaidrėse — filmų ištraukos, kuriose matysime Aistį, Darių ir Girėną, Galdiką, Jakubėną, Krupavičių ir Salį. Taip pat pasirodys „Spindulio“ tautinių šokių teatras, vadovaujamas Rasos Soliūnaitės ir Arvydo Žygo. Repertuare matysime „Pertvarkytas pasakėles: „Meškiuką Rudnosiu“, „Raudonskrybėlaitę“, „Jūrą ir Krapštytį“, „Spiegliaučią gražuolę“ ir kt.

Pobūvio metu bus laiko pasisvečiuoti, pasibičiulauti ir pasivaikinti sūriais, vynu, kava ir arbata. Tikimasi jaukios, šeimyniškos nuotaikos.

Nuo 1976 m. veikianti Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla iki šiol yra išleidusi šešias albuminio formato knygas. Pirmasis leidinys buvo apie šv. Kazimiero lietuvių kapines „Palikė tėviškės namus“. Naujausias leidinys, pasirodęs 1979 m. rudenį, yra Alinos Skrupskelienės redaguota antologija „Lithuanian Writers in the West“. Leidykla yra visuomeninė, lietuvių, pelno nesiekianti organizacija, ruošianti kultūrinio vakaro progą norinti sudaryti progą visuomenei pabendrauti ir pasidžiaugti mūsų bendraisiais laimėjimais.

LDK BIRUTĖS DR-JOS VEIKLA

Sausio 27 d. buvo LDK Birutės dr-jos Chicago skyriaus eilinis susirinkimas. Dėl prasto oro ir narių buvo neperdaugusia. Pirmininkė K. Leonaitienė paminėjo, ką nuveikė nuo praėto susirinkimo ir ką numatom atiteityje padaryti.

Birutininkės gausiai dalyvavo „Kariui“ paremti kavutėje, kurią suruošė šauliai. Dalyvavom ir Jaunimo centrui paremti pasilinksminime. Sėkmingai praėjo mūsų ruošta kultūrinė popietė lapkričio 25 d. Popietė buvo rengta supažindinti visuomenę su naująja PL Jaunimo sąjungos valdyba. Talman Delicatessen sav. L. ir M. Kupkevičių paaukotą tortą iš varžytynių laimėjo dr. L. Kriaučiūnas. Pelnas už tortą (100 dol.) buvo paaukotas Kultūrinių ryšių palaikymo komisijai. Taigi prie atvykstančių „Azuolo“ ir „Žibutės“ grupių iš Pietų Amerikos prisidėjo ir LDK Birutės draugija. Ačiū Kupkevičiams, kurie įgalino mus tą padaryti.

Nežiūrint, kad mūsų draugija yra nedidelė ir vis kaskart mažėja, narėms iškylaujant į amžinybę, ir išdvas labai ribotas, dolerių esam paaukojusios ne taip jau mažai. Čia tik dalis organizacijų, kurios gavo mūsų čekius. „Draugui“ 70 m. jubilėus proga, „Kario“ žurnalui, artėjančiai Tautinių šokių šventei per J. Jakaitienę, „Draugui“ su kalėdiniais sveikinimais, Litanus, Jaunimo centro metinei vakarienei. Tiesa, sumos neperdidžiausios, tai „našės skatikas“, bet „kas greit duoda, duos ir duoda“. Tačiau pasigirti šiek tiek vis tik norėtum. Pereitais metais Jaunimo kongresui paremti atidavėm 350 dol. po 100 dol. LB Jaunimo sąjungai ir atsikvietimui pietų amerikiečių („Azuolo“ ir „Žibutės“). Į Lietuvių fonde neseniai atidarytą kap. Pr. Gudyno, teroristų aukos, sąskaitą įnešė ir LDK Birutės draugija 25 dol.

Kur nebeužtenkam pinigų, ateinam talkon su sumuštiniais, pyragėliais, kavute ir gera nuotaika. Tokiu būdu talkinom „Margučiu“ ruošiant pianisto

Andriaus ir smuikininės Elenos Kuprevičių koncertą ir A. Kuprevičiaus plokštelės sutiktuves. Styginiam ansambliui irgi atskubėjom su panašia talka.

Ryšiai tarp gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos vad. Ed. Vengiansko ir birutininkų yra draugiški ir šilti. Birutininkės dalyvavo jų ruošose Kūčiose, Klaipėdos krašto atvadavimo minėjime ir jūrų kap. Br. Krištopaičio knygos pristatyme. Tas jau padaryta. Ateičiai turim irgi daug planų, kad tik turėtumėm jėgų juos visus įgyvendinti.

Vasario 15-17 dienomis aktyviai prisidedam prie Laisvės kovų muziejaus rengiamos parodos. Greitu laiku sutvarkysim savo skyrių tame muziejuje ir įsigysim vėliavą, kuri irgi liks muziejuje. Kovo pabaigoje numatoma kultūrinė popietė. Balandžio gale žadam ruošti ekskursiją į Washingtoną. Birželio pradžioj turėsime platesnio masto susirinkimą, vėliavos krikštynas ir žadam pasikviesti narses iš Clevelando, Detroito, Los Angeles ir New Yorko dalyvauti mūsų šventėje — baigę savo pranešimą pirmininkė.

Iždininkė J. Ivauskienė padarė labai išsamų pranešimą ir smulkiai išvardino, kam ir kiek pasiūsta aukų. Pasiguodė, kad dažnai mūsų einamoje sąskaitoje vėjai švilpia. Yra buvę, kad, užmokėjus visas sąskaitas ir pelną atidavus tam, kam buvo skirta, mūsų einamoje sąskaitoje liko... 47 centai. Tačiau ir vėl šiaip ne taip galą su galu suvedam.

Buvo dar, žinoma, klausimai, sumanymai ir diskusijos, tačiau negi kelsi vidaus reikalus viešumon.

Kavute ir vaišėmis rūpinosi S. Toliušienė, kuriai nuosirdžiai padeda valdybos ponios J. Ivauskienė, K. Leonaitienė, J. Kerelienė ir Al. Likanderienė (nenorom, tik iš pareigos).

Al. Likanderienė

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700
Chicago, Illinois 60629
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo val.: nuo 9 v. r. iki 6 v. v.
Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 val. d.
ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS ISTORIJOJ VAIZDAI

Surinko Vladas Vijetis
„Nors tebedamas tik istorijos mėgėjas žemiausi šios valdų knygos sudarymas, tikėdamas, kad turis geresnes sąlygas ją išleisti, negu kiti“ — taip rašo knygos įvaduje Vladas Vijetis.

Knyga didelio formato, 548 pusl. Iškildė Tėviškė, Chicago, 1979 m. Kaina su persiuntimu \$16.95.

Užakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 90 ct. valstijos mokesčio.

STASE'S FASHIONS

Kūdikams ir vaikams
rūbų krautuvė
6237 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-4184
Sav. Stasė Bacevičienė